

Rapport for Inkluderingsarbeidet i idretten 2017

Hordaland idrettskrets

NFF Hordaland

NHF Region Vest

Inkludering og integrering i idretten i Hordaland og Region Vest
Styrke inkludering av barn, ungdommer og voksne med flerkulturell bakgrunn inn i ordinær idrettsaktivitet.

1 Foto: Tove Lise Mossestad

Forord

«Et smil, et hei, et vennlig ansikt, er kanskje alt som skal til for at en person skal føle seg sett, velkommen og at resten av dagen blir positiv!»

Dette er ord fra en tidligere kvinnelig beboer på Flora mottak og nå bosatt, som synes det var veldig skummelt og trist den første tiden i Norge. Etter at hun og barna ble inkludert i håndballaktivitet, folk sa hei og snakket til henne, ble hverdagen mye bedre og nå trivs de alle i Florø og i håndballen. Hun ønsker så inderlig at vi skal være mer åpne og hyggelige ovenfor hverandre.

Vi har alle et ansvar for å gjøre hverdagen litt bedre for de rundt oss. Å bli inkludert og integrert i samfunnet er noe av det viktigste. Det å føle du blir sett, tatt imot og ønsket velkommen. Idretten er en super arena til inkludering og integrering fordi det er noe for alle i idretten, enten du deltar aktivt eller er med som frivillig.

Å bli inkludert i idretten vil si at du tar del i noe eksisterende, du har like muligheter til å delta som alle andre og blir ønsket velkommen inn i et samhold. Gjennom regjeringens Fritidserklæring skal staten sikre at alle barn og ungdommer har mulighet til å delta i en fritidsaktivitet uavhengig av familiens betalingssevne. Det er et stort steg i riktig retning for å hindre utenforskap og sikre inkludering, så må bare hele Norge kjenne til dette og det må være midler tilgjengelig! For dessverre er det enda mange som ikke vet hva Fritidserklæring er og hvordan den kan hjelpe de som trenger det mest.

Vi ønsker å rette en stor takk til alle våre samarbeidspartnere, store og små, idrettslag som kommuner. Vårt arbeid styrkes av våre samarbeidspartnere, alt vi har å lære av hverandres erfaringer og kunnskaper. Vi hadde ikke kunne gjort det samme arbeidet uten vårt store nettverk. Så håper vi 2018 fortsetter slik 2017 har vært, et år fylt med mye lærdom, positive erfaringer, store og små idrettsgleder og ikke minst en inkluderende hverdag for barn, ungdommer og voksne som deltar for første gang i norsk idrett. Vi må bare fortsette å arbeide for at hele Hordaland og Region Vest ønsker alle og enhver velkommen inn i idretten.

FRITIDSERKLÆRINGEN

Fritidserklæringen bygger på FNs konvensjon om barnets rettigheter, herunder artikkel 31:

Partene anerkjenner barnets rett til hvile og fritid og til å delta i lek og fritidsaktiviteter som passer for barnets alder og til fritt å delta i kulturliv og kunstnerisk virksomhet.

Partene skal respektere og fremme barnets rett til fullt ut å delta i det kulturelle og kunstneriske liv og skal oppmuntre tilgangen til egnede og like muligheter for kulturelle, kunstneriske, rekreasjons- og fritidsaktiviteter.

For å realisere dette må alle barn, uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon, ha mulighet til å delta jevnlig i minst én organisert fritidsaktivitet sammen med andre.

Sammendrag

I denne rapporten kartlegger vi årets arbeid som *Klubbutvikler Inkludering Flerkulturelle* arbeider med, samt det generelle inkluderingsarbeidet av flerkulturelle på Idrettens hus. I Hordaland og Region Vest har vi et unikt samarbeid hvor Hordaland idrettskrets (HIK), NFF Hordaland (NFF H) og NHF Region Vest (NHF RV) har opprettet stillingen Klubbutvikler inkludering. Klubbutvikler inkludering arbeider primært med å styrke inkludering av barn, ungdommer og voksne med flerkulturell bakgrunn inn i ordinær idrettsaktivitet. Stillingen finansieres av de øvrige og i samarbeid med Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune. Vi har i år også fått midler fra Nasjonal tilskuddsordning for barnefattigdom (Bufdir), spesielt rettet mot vår feltarbeidervirksomhet i Bergen. Det skal merkes at deler av året har Klubbutvikler inkludering vært i mamma permisjon, januar-april, med arbeid ca. 1-2 dager i uken i denne perioden. Vi har i denne perioden også hatt 1 person i hver avdeling i HIK, NFF H og NHF RV som har hjulpet Klubbutvikler inkludering med inkluderingsarbeidet.

Gjennom vår feltarbeidervirksomhet og aktivitetsdager som kan leses i kapittel 3 og 4, hjelper vi godt over 1000 barn og ungdommer med å teste ut ulike idrettsaktiviteter for at de skal kunne finne sin idrett. Elever fra innføringsklasser følger våre feltarbeidere ut i idrettsaktivitet og her ligger vi på over 50% av elevene per klasse som deltar.

Vi har i år deltatt på over 25 møteplasser, konferanser og kurs, dette kan leses i kapittel 11, 12 og 13. Disse deltakelsen gir oss økt kunnskap, forståelse og retningslinjer for inkluderingsarbeidet, ikke minst kjennskap til nye samarbeidspartnere og kontaktnettverk. Det er flott å delta på slike tiltak og vi håper det fortsettes med i 2018 og kanskje vi kan få til en større konferanse også.

Vi ser at å delta i idrettsaktivitet styrker kjennskapet og tilhørigheten til nærområdet, det er spesielt viktig for beboere i mottakene som kan leses mer om i kapittel 9. Den norske formen for deltakelse i frivillige virksomheter er unik. Gjennom idrettsdeltakelse i ulike former lærer vi hva deltakelse og engasjement i frivillige organisasjoner kan gi av vennskap, kontaktnettverk, språklære, faglig kunnskap og ikke minst en sunnere hverdag. Vi har samlet mange av de gode effektene, slik vi ser det, i kapittel 2.

Oppsummering av rapporten til søknader

Oppsummering av spesifikke tiltak for Hordaland fylkeskommune

I henhold til søknadens punkter finnes informasjonen under disse kapitlene:

Søknad 1 – Feltarbeid

1. Feltarbeidet og nye skoler – Kapittel 3
2. Aktivitetsdager – Kapittel 4
3. Aktivitetstimer – Kapittel 5
4. Feltarbeider fagsamlinger – Kapittel 3
5. Samle helsesøstre, dette punktet har vi ikke lykkes med slik vi ønsket, men vi skal arbeide videre for å få til bedre samarbeid med helsesøstrene og gjerne egne møteplasser.
6. Foreldremøter og informasjonspakker – Kapittel 3

Søknad 2 – Inkluderingsarbeidet

1. Kompetansesenter – Kapittel 11, 12 og 13 Generelt står det om det i hele rapporten.
2. Inkluderingsidrettskveld – Kapittel 6
3. Inkluderingsmøteplass – Kapittel 6
4. Fargerike turneringer – Kapittel 6
5. Mottaksarbeid – Kapittel 9
6. Samarbeid – Kapittel 6 og 7

Oppsummering av spesifikke tiltak for fotball – NFF

I henhold til søknadens punkter finnes informasjonen under disse kapitlene:

1. Kompetansesenter – Kapittel 11, 12 og 13 Generelt står det om det i hele rapporten.
2. Inkluderingsidrettskveld – Kapittel 6
3. Inkluderingsmøteplass – Kapittel 6
4. Fargerike turneringer – Kapittel 6
5. Mottaksarbeid – Kapittel 9
6. Samarbeid – Kapittel 6 og 7

1. Feltarbeider – Kapittel 3
2. Aktivitetsdager – Kapittel 4
3. Aktivitetstimer med jentegrupper – Kapittel 5
4. Sommerferieaktiviteter – Kapittel 8

Oppsummering av spesifikke tiltak for håndball – NHF

I henhold til søknadens punkter både til «Flere jenter på banen!» og generelt for inkluderingsarbeidet knyttet til NHF RV, finnes informasjonen under disse kapitlene:

1. Feltarbeider- og Aktivitetsdager (hvor håndball står i fokus) – Kapittel 3 og 4
2. Aktivitetstimer med jentegrupper – Kapittel 5
3. Særskilte klubb samarbeid – Kapittel 6
4. Sommerferieaktiviteter – Kapittel 8
5. Mottaksrettet aktivitet – Kapittel 9

Innholdsliste

Forord.....	2
Sammendrag	3
Oppsummering av rapporten til søknader.....	4
Innholdsliste.....	5
1. Klubb utvikler inkludering: Stillingsbeskrivelse.....	6
2. Hvorfor er idrett en viktig integrering- og inkluderingsarena?.....	7
3. Feltarbeidervirksomheten.....	9
4. Aktivitetsdager	17
5. Aktivitetstimer.....	26
6. Idrettslag- og klubbsamarbeid	28
7. Andre viktige samarbeid	32
8. Ferieaktiviteter	34
9. Mottakssamarbeid	36
10. Arbeid med målgruppen voksne	38
11. Presentasjoner vi har holdt	39
12. Kurs, konferanser og møteplasser	43
13. I media – Avisoppslag.....	44
14. Regnskap for arbeidet 2017	47

1. Klubb utvikler inkludering: Stillingsbeskrivelse

Hovedmål: Styrke inkludering av barn, ungdommer og voksne med flerkulturell bakgrunn gjennom deltakelse i ordinær idrettsaktivitet i sitt nærmiljø.

Delmål:

- Øke deltakelse fra barn, ungdom og voksne med flerkulturell bakgrunn i ordinær- og lavterskel idrettsaktivitet i nærmiljøet
- Styrke deltakelse fra jenter og kvinner med flerkulturell bakgrunn i ordinær- og lavterskel idrettsaktivitet (både som deltakere og som bidragsyttere til idrettslaget)
- Tiltak for å gjøre deltakelse i idrettsaktivitet i lokalmiljøet så enkelt som mulig for personer tilknyttet mottak
- Være et kompetansesenter for idrettslagene og særforbundene, idrettsråd, frivillige organisasjoner, mottakene, kommuner og fylkeskommunen
- Styrke deltakelsen av idrettslag som bidrar til gode inkluderingsarenaer

Primærmålgruppen

- Gutter og jenter fra barne- og ungdomsskole alder, 7-16 år

Sekundærmålgruppen

- Unge voksne (17-25år) gjerne tilknyttet introduksjonsprogrammer til NAV. Hvor vi kan bruke feltarbeidere til å hjelpe de ut i idrettsaktivitet.
- Familiene til primærmålgruppen. Spesielt da foreldre, både for å få dem ut i idrettsaktivitet og for å få dem til å delta i idrettslagenes frivillige arbeid og verv.
- Alle barn og ungdommer som lever i lavinntektsfamilier uavhengig fra hvilken bakgrunn de har. Vi møter denne målgruppen gjennom våre ferieprosjekter og samarbeid med frivillige organisasjoner.

Primære arbeidsoppgaver for Klubb utvikler Inkludering Flerkulturelle

- Tilrettelegge for at barn og ungdommer skal få delta i ordinære- og lavterskel idrettsaktivitet
- Skape erfaringsoverføring mellom idrettslag, idretter, frivillige og kommunale ansatte
- Skape forståelse for og kunnskap om ulike kulturer
- Oppfølging av idrettslag; klubbbesøk og klubb utvikling
- Hjelp idrettslag med hvordan de kan bli et inkluderingsidrettslag;
Inkluderingsidrettskveld
- Vi skal være et bindeledd mellom idretten og frivillige organisasjoner, knytter dem sammen og skape kontaktnettverk som en Inkluderingsmøteplass.
- Vi skal være et bindeledd mellom idretten og kommune (videreformidle viktig informasjon mellom kommunen og den frivillige idretten)
- Vi skal være et bindeledd mellom idretten og skoler; Feltarbeidervirksomheten
- Opprette god kontakt med mottakssentrene og skape kontaktnettverk mellom klubber/idrettslag og mottakene
- Skape og videreføre kontaktnettverk på tvers av ulike interessenter
- Kjenne til økonomiske støtteordninger og hjelpe klubber/idrettslag med søknader og økonomiske utfordringer
- Være et kompetansesenter innen inkluderingsarbeidet, kulturformidling og tilrettelegging av aktiviteter

2. Hvorfor er idrett en viktig integrering- og inkluderingsarena?

Den norske formen for deltakelse i frivillige virksomheter er unik. Mange innvandrere kjenner ikke til denne formen for deltakelse og sosialisering. Frivillige organisasjoner må bli flinkere til å involvere flerkulturelle i både innhold, aktiviteter og rekruttering. Vi på Idrettens hus og idretten i Hordaland og Region Vest for øvrig, ønsker flere medlemmer med flerkulturelle bakgrunn inn i idrettslagene. Deltakelse i idrettsmiljøene gir et løft til hver enkelt deltaker og ikke minst til idrettslagene som trenger både medlemmer, mangfold og engasjerte frivillige. Å lære innvandrere hva deltakelse og engasjement i frivillige organisasjoner kan gi, vil klart kunne føre til flere medlemmer. Ikke minst kan deltakelse i idrett bidra med å heve den sosioøkonomiske statusen til hver enkelt. Under presenterer vi noen av de viktigste argumentene for hvorfor deltakelse i idrettsaktivitet er viktig.

Språk

Først og fremst er idrettsdeltakelse og kanskje spesielt lagidretter en viktig arena for å øve seg på språket. Språkforståelse om hva de ulike ord og uttrykkene betyr i praksis, og ikke minst lære å yte egne meninger. Idretten blir en språkpraksis for mange!

Bli kjent med ditt lokalmiljø

Lær å kjenne ditt lokalmiljø, nærområde og naboer gjennom idretten. Deltakelse og tilhørighet, få følelsen av at man tar del av lokalmiljøet, dermed gir idretten en god integrering for innvandrere.

Sosialt og vennskap

Både barn, ungdommer og voksne får ofte gode vennskap gjennom idrettsdeltakelse, vennskap som varer livet ut. Sosialt nettverk er viktig for å forhindre ensomhet og eksklusjon. Og særs viktig for å bidra med blant annet bekjempelse av radikaliserings. Idrettsdeltakelse gir ofte bedre trivsel i hverdagen og man lærer seg å ta omsyn til andre, på tvers av ulikheter innen kultur og religion.

Fellesskap, lærer å samarbeide

En av fordelene når du har spilt på et lag er at du blir mer vant med å være med folk og jobbe sammen med andre. Gjennom idrett får man en følelse av å tilhøre noe større enn seg selv, det er veldig positivt. Ikke minst å lære og mestre det å fungere i et fellesskap.

Organisering – tidspunkt, regler og normer

Idrett er demokratisk, og man lærer om regler, retningslinjer og normer i idretten i Norge og generelt i samfunnet. Ikke minst uskrevede regler er like viktige, det man lærer av å være sammen med andre. Et godt eksempel her er «første mann til møllen» prinsippet som ikke kan brukes i idretten. Idretten har tildelte tider og retningslinjer for bruk av utstyr og apparater. Dette har jeg selv erfart at gir en god «aha» opplevelse for mange av våre nye landsmenn.

Lære seg hva organisering og struktur er, både hvordan idretten er organisert og hvordan hverdagen generelt organiseres. Struktur i utførelsen av ditt og andres arbeid er viktig på både skole og i arbeidsliv, som det er på en idrettsarena.

Å komme tidsnok, være presis og skjønne alvoret med det, er en lang læringskurve for mange flerkulturelle. Bare å lære det at når man kommer for sent får det konsekvenser. Når det er noe man virkelig vil delta på lærer vi å komme tidsnok, og når vi først lærer dette tar vi det med oss inn i vår hverdag, både på skole og i arbeid. Ikke minst å arbeide målrettet, sette seg mål og følge dem for å oppnå et resultat. Dette tar man med seg ellers i livet også.

Roller og forståelse i det norske samfunnet

Å forstå hvordan man tilpasser seg ulike roller og strukturer i samfunnet er ikke like lett. Gjennom idretten får man et innblikk i hvordan et idrettslag er bygget opp. Ofte ser vi mange likhetstrekk med oppbygging til et idrettslag og hver en arbeidsplass. Dermed er idrettsrollene og strukturen verdifull læring for videre forståelse for det norske arbeidsmarkedet og samfunnet generelt.

Fysiske og psykiske fordeler med idrettsaktivitet

Vi alle vet at det er fordeler med å drive med fysisk aktivitet for både kropp og sjel. Fysisk aktivitet er med på å skape blant annet bedre avspenning, sunne verdier og kostholdsvaner, fornøyd og glad deltakere, pluss det gir mer overskudd i hverdagen. I hvilken grad du deltar og hvilken type aktivitet er selvsagt opp til en hver, det er mange muligheter å velge mellom. Å skape gode aktivitetsvaner for barn og ungdom, kan gi ringvirkninger til foreldrene også.

Yrkesmuligheter og kontaktnettverk

«Innvandrere som har norske venner og deltar i frivillige organisasjoner, har langt høyere sysselsetting enn innvandrere uten slike nettverk.» (Temahefte, Distriktsenteret, side 27). Det er en klar positiv sammenheng mellom deltakelse i lokalmiljøet og deltakelse i arbeidslivet. Personlige kontakter og nettverk er ofte avgjørende for å komme inn på dagens arbeidsmarked, idrettsnettverket er en slik vei inn arbeidsmarkedet.

Dugnad

Det fantastiske norske ordet dugnad, er ofte et vanskelig begrep for nye landsmenn å forstå. Det skal gjerne ikke mer til enn at vi forteller nøye og tydelig hva dugnad betyr og hvilke oppgaver det innebærer. Å sikre at nye frivillige får en trygg og god start med dugnadsarbeidet, gjør det selvsagt lettere for at man deltar ved en senere anledning.

Sikre gode verdier og holdninger

Idretten og dens arbeid med fair play er med på å lære og sikre gode verdier og holdninger hos medlemmene. Ikke minst å kunne arbeide aktivt med forebygging.

Internasjonal utveksling

Vi har mye å lære av hverandres ulike kulturer, idrettstilnærminger, metoder, øvelser, trenings tips, leder stiler, taktisk og teknisk ideer, organisering og mattradisjoner. Å bruke disse ulikhetene til fordeler, som for eksempel å lage en internasjonal matdag i idrettslagets cafe er en fin måte å få god inkludering til idrettslaget og kanskje flere frivillige hjelper.

Inkludering og idrettsglede

3. Feltarbeidervirksomheten

Hva er vår Feltarbeidervirksomhet

Vår feltarbeidervirksomhet startet opp på Nygård skole i 2011, nå er vi på flere skoler i Bergen (8 av 12), samt Askøy og Fjell. Gjennom vår feltarbeidervirksomhet hjelper vi elever ved innføringsklasser med å finne egnet idrettstilbud i sitt nærmiljø. En innføringsklasse samler innvandrere og arbeidsinnvandrere, med ulike bakgrunn og alder i en klasse før hver enkelt kommer ut i det ordinære klassesetnet. Dette for å sikre tilstrekkelig med oppfølging i henhold til språklære og samfunnsforståelse. Våre feltarbeidere møter barn og ungdommene gjennom kroppsøvingstimen til innføringsklassene, her kan de kartlegge fysiske ferdigheter og skape gode relasjoner med elevene. På ettermiddagen arbeider feltarbeideren med å hjelpe de ulike elevene ut i egnede idrettsaktiviteter i sitt nærmiljø, dette er hovedarbeidet til en feltarbeider.

Barn og ungdommer med minoritetsbakgrunn er ofte underrepresentert i ordinær idrettsaktivitet, spesielt jenter i ungdomsalderen. Feltarbeidervirksomheten ønsker å bidra til at flere barn og ungdommer deltar i ordinær idrettsaktivitet. Gjennom deltakelse i idrettsaktivitet lærer vi blant annet å følge regler og retningslinjer, organisering av hverdagen, å sette seg mål, ta avgjørelser, ta hensyn til andre og gjensidig respekt.

Per dags dato har vi 4 feltarbeidere, hvor 2 har idrettspedagogisk bakgrunn. Vi er avhengige av feltarbeidere som kjenner til idretter i sitt område og oppbyggingen til et idrettslag. Alle våre feltarbeidere har ulike idrettsbakgrunner og er i dag enten aktive, trenere og/eller styremedlemmer i et idrettslag.

Feltarbeiderens oppgave

- Hjelp elever ved innføringsklasser med å finne egnet idrett- og fysisk aktivitetstilbud i sitt nærmiljø
- Være et bindeledd mellom skole, lærere, rådgivere og HIK, NFF H og NHF RV, og den organiserte idretten for øvrig
- Delta i kroppsøvingstimen ved skolen og bidra til godt tilrettelagt idrettsaktivitet
- Gjennom deltakelse i kroppsøvingstimen skal også feltarbeideren sikre at aktiviteten stimulerer til forståelse for norsk idretts verdier
- Delta på foreldremøter der vi kan kort presentere hva idrett i Norge er og hvilket idrettstilbud dem har i sitt område.

Hvorfor er skoler en viktig samarbeidspartner for idretten med tanke på inkluderingsarbeidet på fritiden?

Skolen er den arenaen hvor vi når alle, både elevene og foreldrene. Fysisk aktivitet gir alle elever bedre motorikk, konsentrasjon, læring og et sosialt fellesskap. Vi har sett at vårt samarbeid med innføringsklasser er nødvendig for å møte barn og ungdommer med innvandrerbakgrunn i trygge og kjente omgivelser. Her sikrer vi god kontakt med elevene og ikke minst får foreldrene informasjon om hvem vi er, og hva vi kan hjelpe deres barn og dem selv med. Får vi ikke dannet gode relasjoner gjennom møte i kroppsøvingstimen, blir heller ikke oppfølgingen på ettermiddagen og fritiden like lett. Så skolearenaen er særs viktig i vårt feltarbeid.

Idrettsungdom trives bedre på skolen og skulker mindre viser UNGdata rapporten fra 2016. Å ha en arena der du mestrer, som idrett kan være, kan gi ringvirkninger på skolen, og ikke minst for selvfølelse og identiteten. Aktive ungdommer trives generelt mer på skolen sies det også i rapporten, det er spesielt viktig å trives og føle seg trygg når man kommer fra en kanskje tidligere usikker hverdag.

Idretten har i dag i økende grad blitt mer avhengig av tett involvering fra foreldre på flere ulike områder. Vi arbeider for å få en sterkere foreldreinvolvering fra familier med innvandrers bakgrunn. Et av tiltakene for å bedre dette er at vi får tilgang til å være med på foreldremøter og kan informere om vårt arbeid, dele ut relevant informasjon og ikke minst svare på spørsmål.

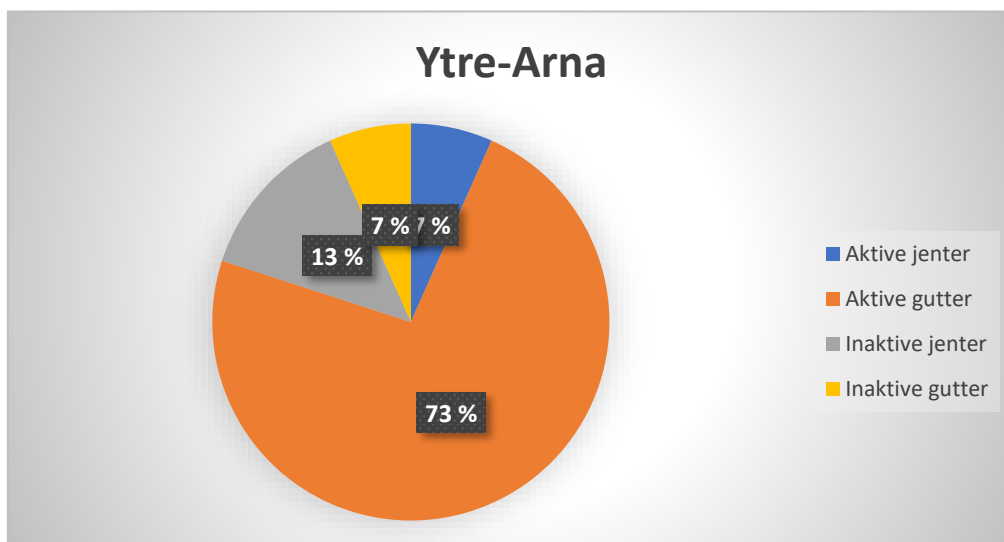
Hvilke skoler er vi representert på

I 2017 har vi vært på følgende barneskoler i Bergen; Slettebakken, Ny-Krohnborg, Ytre Arna og Seljedalen. I tillegg har vi vært på Kleppe på Askøy og på Knappskog i Fjell (kun første semester). Vi har også vært på fire ungdomsskoler i Bergen; Hop, Rothaugen, Lynghaug og Olsvik, samt Tranevågen i Fjell (kun første semester). Vi prøver å være på de fleste skolene hver uke, men ser at noen skoler klarer vi kun annen hver uke grunnet kroppsøvingstimen krasjer med hverandre. En av skolene ønsker kun at vi er innom i blant etter avtale, dette grunnet de fleste elevene er aktive og trenger kun oppfølging.

Barneskoler og mellomtrinn

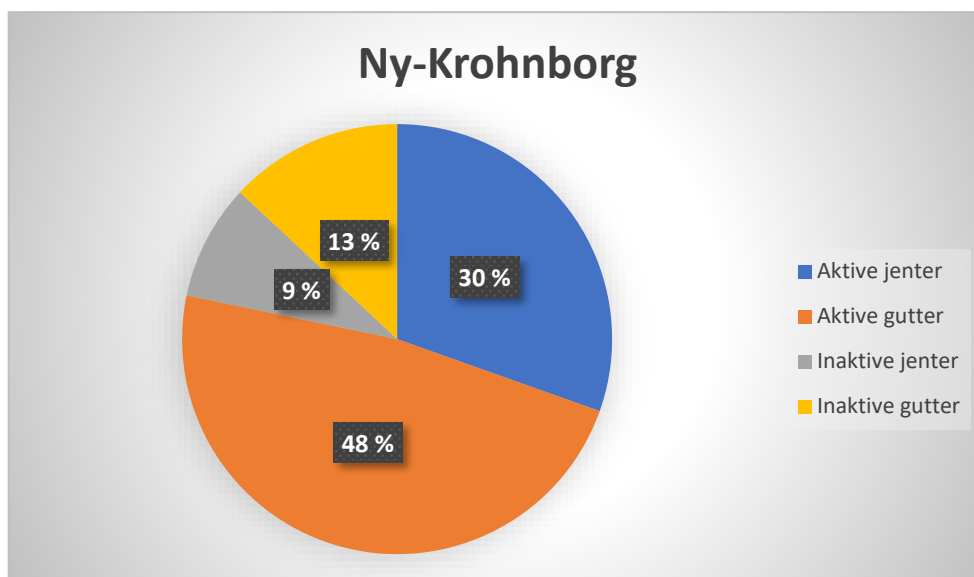
Ytre-Arna

15 elever i klassen, 12 elever i aktivitet (eller på vei i aktivitet). Aktiviteter er fotball, friidrett og svømming. 80% aktive. 1 jente, 11 gutter aktive. 2 jenter og 1 gutt er ikke aktiv. Vi har vært på Ytre-Arna hele høsten, annen hver uke. I området til skolen og i Arna er det ikke mange ulike idrettsaktiviteter å velge mellom og vi ser mange av de samme går igjen. Det skal også nevnes at på denne skolen har de en meget dyktig og engasjert lærer som samarbeider godt med feltarbeideren. Han er flink til å forberede elevene og snakke med dem om hva idrett er og kan gi dem, i den ordinære undervisningen også. Det gjør arbeidet til feltarbeideren enklere og elevene mer engasjert.

Ny-Krohnborg

23 elever i klassen, 18 elever i aktivitet (eller på vei i aktivitet). Aktiviteter er fotball, basket, håndball, og turn. 78 % aktive. 7 jenter, 11 gutter aktive. 2 jenter og 3 gutter ikke aktive.

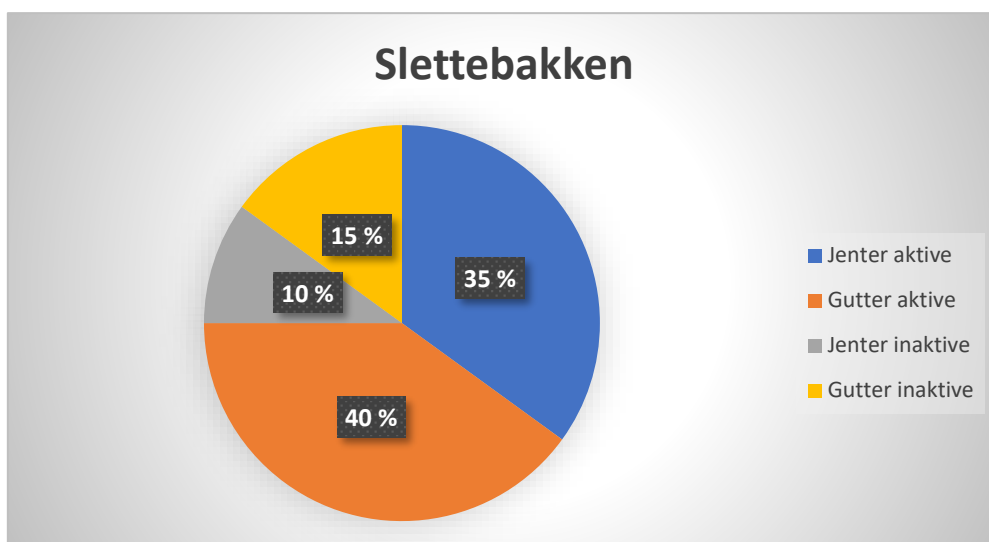
Seljedalen

På Seljedalen skole har vi per dags dato ikke helt oppdatert liste. Det er 13 elever totalt i klassen, elevene er i årsmodellen 2005-2009. 7 av 13 elever er i aktivitet ved hjelp av feltarbeideren og noen var alt i aktivitet. Det er flest gutter i klassen, og hvor to av ca. fire jenter er i aktivitet.

Gutt	Fotball
Gutt	Fotball
Gutt	Fotball
Jente	Svømming
Jente	Basketball
Gutt	Kickboksing
Gutt	Fotball

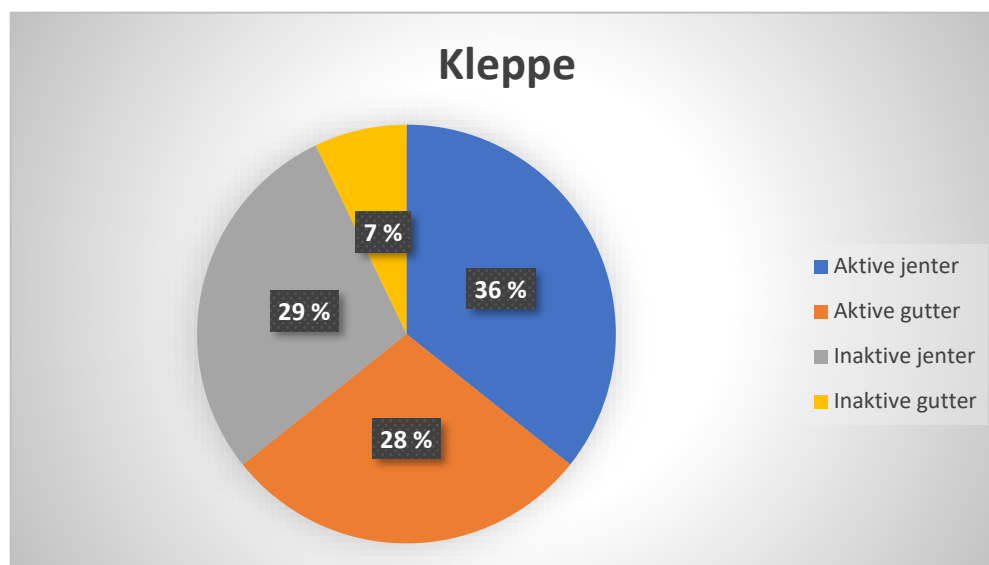
Slettebakken

Slettebakken skole er en av de skolene vi har vært lengst på og her har vi mange elever i aktivitet, totalt 75% av elevene er aktive. SK Trane er en av de nærmeste idrettslagene her og de har også det flott LIM prosjektet sitt, som vi er litt involvert i. Nærmere informasjon om det samarbeider kommer under kapittel 6. Fotball, innebandy, svømming, friidrett, boksing, håndball og turn er blant idrettene barna er involvert i. på denne skolen må vi rose både rektor og lærerne til innføringsklassen, de gjør et meget godt arbeide for at alle barn og unge på Slettebakken skole skal kunne trives i idretten og delta på lik linje med andre.

Kleppe

I vår var det ca. 15 elever, hvor halvparten var i aktivitet, håndball og fotball. Til høsten ble en del av elevene flyttet til ordinære klasser og noen nye elever kom inn. Nå i høst var det 14 elever i klassen, 9 av elevene er i aktivitet. Aktiviteter er fotball og basketball. 64 % aktive
5 jenter og 4 gutter er aktive. 4 jenter og 1 gutt er ikke aktiv. Videre arbeid er å få disse jentene involvert i idrettsaktivitet, i det minste i lavterskelaktivitet.

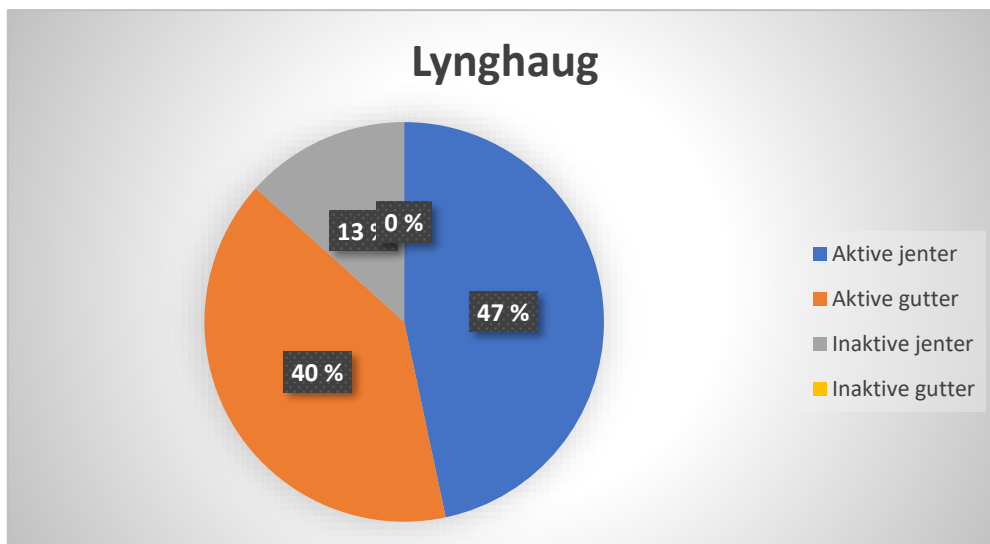
Knappskog (mellomtrinn og minste trinn)

Under vårsemesteret var vi representert ca. 1 gang per uke, nå i høst har vi ikke vært hos dem annet en ved to besøk. De tallene vi kommer med gjelder derfor fra vårsemesteret. I mellomtrinnet er det 10 elever i klassen, 5 av elevene er i aktivitet. Aktivitetene er basketball og fotball. Her kom en del av elevene ut i ordinær klasser ved høsten. I minste trinnet var det ca. 10 elever hvor 7 er i aktivitet, turn og basketball er aktivitetene. Her er nærmere 70% i idrettsaktivitet. På denne skolen har også enkelte av lærerne vært flinke til å få med elevene ut i idretten og samarbeidet godt med feltarbeideren.

Ungdomsskoler

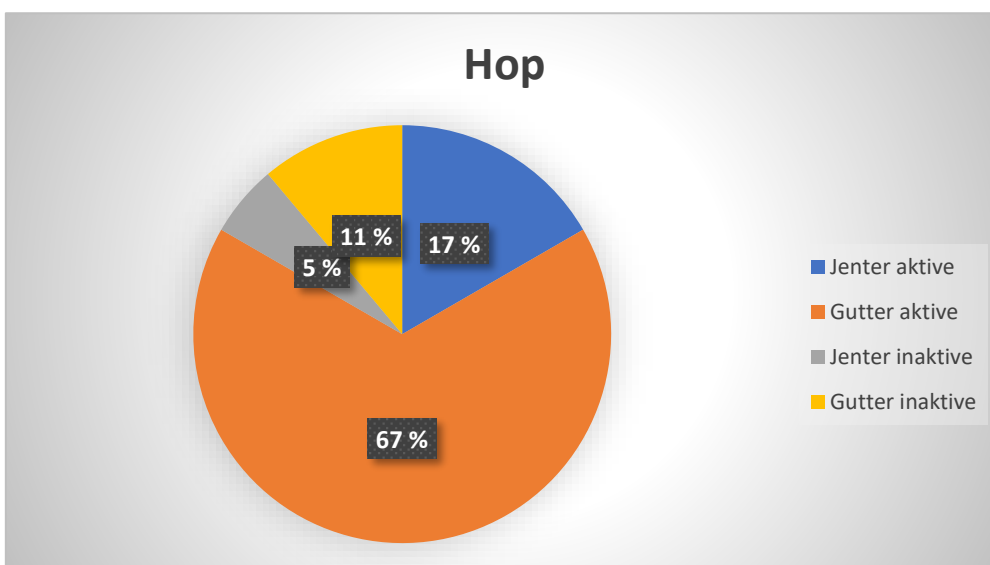
Lynghaug

15 elever i klassen, 13 elever i aktivitet (eller på vei i aktivitet). Aktiviteter er tennis, basketball, volleyball, fotball, svømming, boksing, håndball og amerikansk fotball. 87 % aktive. 7 jenter, 6 gutter aktive. 2 jenter ikke aktive.

Hop

Denne skolen er en av de vi har vært lengst representert på. Dette har til tider vært en krevende klass hvor lærerne har jobbet godt for å få elevene engasjert i skolens hverdag generelt. Feltarbeideren rapporterer at noen av elevene krever ekstra oppfølging, og det har godt tid i både det og jevnlig samtaler med lærerne. Likevel er det også en av de innføringsklassene som har vi har gode resultater i nettopp fordi det jobbes ekstra med dem. Under ser du de positive tallene for klassen.

Rothaugen

På denne skolen har ikke feltarbeideren en helt fullstendig oppdatering enda, jentene sine aktiviteter er ikke oppdatert. 7 av guttene spiller fotball i blant annet klubbene; Fyllingen, Sandviken, Varegg, Ny Krohnborg og Olsvik. Så er det en gutt som spiller volleyball og en som driver med kickboksing i Fana. En av jentene spiller fotball. Alderstrinn er mellom 2002-2004.

Olsvik

8 elever i klassen, 5 elever i aktivitet (eller på vei i aktivitet). Aktiviteter er volleyball og fotball. På denne skolen er vi minst grunnet dem har mange av elevene i aktivitet. Vi har her kun ekstra oppfølging av noen jenter som ikke er aktive enda.

Tranevågen

I vår var det 16 elever i klassen, 14 elever i aktivitet. Aktiviteter har i hovedsak vært fotball og turn. 87 % av elevene i innføringsklassen er dermed aktive. Her har også lærerne vært flink til å samarbeide med feltarbeideren om å få elevene med i idrettsaktivitet.

Foreldremøter

Vi har deltatt på 4 foreldremøte på skoler hvor vi har presentert hva en feltarbeider er og hvem som følger opp elevene, samt hvilket idrettstilbud som fins i nærmiljøet til elevene. Vi har også invitert foreldrene inn i idretten og gitt ut brosjyren «Bli med» som fins på 16 ulike språk. Vi får ca. 10 minutter til å presentere vårt arbeid og svare på eventuelle spørsmål. Vi skal fortsette med å delta på disse foreldremøtene da vi får gode tilbakemeldinger fra lærerne. Vi håper å komme ut til alle skolene neste semester.

Om våre feltarbeidere

I år har vi hatt litt utskifting av feltarbeidere. Margrethe gav seg i februar grunnet svangerskap. Guy og Felipe gav seg til sommeren grunnet nye jobber. Guy har vært med siden 2014 og den med lengst erfaring. Vi har rekruttert fire nye feltarbeidere, hvorav tre av dem startet i vår og like før sommeren; Anine, Maria og Marija, samt Daniel som kom med i november.

Felles for feltarbeiderne er at de er lidenskapelig opptatt av idrettsglede og gode relasjoner. Det er de to viktigste faktorene i arbeidet vi driver med; skape idrettsglede og gode relasjoner. Det er en forutsetning for videre arbeid, å ha opparbeidet trygghet mellom elev og feltarbeider, og at feltarbeider har bevisstgjort elevene på ulike idretter det er sannsynlig de vil mestre.

De har ulik uformell og akademisk bakgrunn, men alle er engasjert i idrettslag og ulike idretter. Alle har gjennomført Ren Utøver – antidopingprogram fra Antidoping Norge, og flere har deltatt på kurs i regi av idrettskretsen og/eller særkretsene. Vår yngste feltarbeider Anine tar ung leder programmet hos NFF Hordaland. 3 av feltarbeideren tok i november minihåndballkurs i sammenheng med Møbelringencup i Sotra Arena, nærmere informasjon om dette finner du under kapittelet om Aktivitetstimer. Feltarbeiderne deltar også på kurs og konferanser sammen med Klubbutvikler inkludering om de ønsker og har mulighet til det.

Fagsamlinger med feltarbeiderne

Vi har dette året hatt fire møter hvor vi alle samles å diskutere hvordan det går i hver klasse, hvilke elever som er i aktivitet, planlegging av aktivitetsdager, aktivitetstimer og sommerferieaktivitetene. Ikke minst diskuterer vi problemstillinger vi møter på i arbeidet og hvordan vi skal løse dem. Det er viktig for feltarbeiderne å møtes nettopp for å høre hvordan de arbeider og hva de kan lære av hverandre. Disse fagsamlingene styrker våre feltarbeidere og dermed vårt arbeid for innføringsklassene.

Hvorfor er vårt arbeid med feltarbeidervirksomheten viktig?

Alle punktene vi har nevnt over er med på å skape et godt bilde på hvorfor vår feltarbeidervirksomhet skaper gode ringvirkninger i idretten. Gjennom vårt arbeid har vi sett at flere barn og ungdommer med flerkulturelle bakgrunn deltar i ordinær idrettsaktivitet, vi har over 50% deltakelse av elevene i innføringsklassene vi er representert på, og nærmer oss 90% i enkelte klasser. Det er eksepsjonelt, og tall enhver rektor og politikker i sin kommune bør være stolt over!

Fordelene og resultatene med Feltarbeidervirksomheten:

- Gode resultater med å få mange elever ut i aktivitet i idrettslag.
- Positivt for idrettslagene fordi de får flere medlemmer, tettere kobling til lokalmiljø og skolen
- Positivt for skolene fordi de får kompetente feltarbeidere bidrar i kroppsøvingstimene, lærerne lærer flere aktiviteter, følger opp elevene og er med i aktivitetene, sikre elevene gode erfaringer med kroppsøvingfaget
- Positivt for elevene (hva vi ser og hva lærerne har meldt tilbake til oss) fordi de får fysisk aktivitet, gode aktivitetsvaner, språkopplæring, venner, fellesskap, regler, avspenning, mestringsevne, fysisk-, sosial- og psykisk utvikling

Vi vil også bidra til at barn og ungdommer får et positivt og godt forhold til kroppsøvingfaget. Vi vet også at mange elever i Norge ikke får godkjent vitnemål for kroppsøving i videregående skole. Vårt ønske er å hjelpe elever til å bli kjent med kroppsøvingfaget og idrett generelt, kanskje vi dermed er med å forhindre frafall fra kroppsøvingstimene i skolegangen.

Under følger noen av tilbakemeldingene fra skolene vi har vært på.

- «Flere av elevene har startet sammen på idrettslag, noe som styrker det sosiale dem imellom. Elevene gleder seg til trening etter skolen og får trene i sitt nærmiljø»
- «Idretten er nøkkelen til god integrering i samfunnet og har en direkte positiv effekt på språklæringen. Skolen kan ikke gjøre denne jobben alene og det er veldig positivt at det er flere aktører med i bildet.»
- «På grunn av samarbeidet skolen har med dere får elevene mulighet til å delta på flere arenaer utenfor skolen. Integrering og språklæring skjer ikke bare på skolen men på fritiden sammen med norske ungdommer og i idrett. Her blir det en naturlig språklæring fordi det skjer i en kontekst hvor elevene har noe til felles med dem de er sammen med.»
- «Det er for oss som jobber med elevene åpenbare positive effekter av feltarbeidet. Flere elever kommer raskere og tryggere inn i organisert idrett. Feltarbeider er brobygger mellom eleven/hjemmet og idrettslaget. At vi treffer elevene på skolen i skoletid og kan bidra i kroppsøvingstimene er avgjørende for å skape gode relasjoner og kartlegge hva elevene ønsker å drive med. Med kompetente feltarbeidere som vi har så får vi gitt innspill

på et bredt spekter av aktiviteter i kroppsøvingstimene, både lagidretter og individuelle aktiviteter.»

- *«Språklig og sosial utvikling skyter fart når elevene får et (til) miljø å øve seg på (idrettslaget i tillegg til skolen). Det gir også overgangen fra innføringsklasse til ordinær klasse bedre fordi de allerede har kamerater fra idretten i de ordinære klassene.»*

Hvordan og hvorfor lykkes vi?

Feltarbeidervirksomheten i Hordaland er vårt unike prosjekt for å sikre god inkludering og deltakelse for barn, ungdommer og voksne med flerkulturelle bakgrunn inn i den ordinære idrettsaktiviteten. Vi har en god modell og et godt samarbeid med NFF H, NHF RV, Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune, dette samarbeidet er med å sikre en egen stilling som kan arbeide uavkortet med inkluderingsarbeid i idretten.

Dyktige feltarbeidere som har idrettspedagogisk bakgrunn, som kjenner idrettslagene i den aktuelle kommunen, er imøtekommende og trygge. Vi tester alltid aktuelle kandidater i aksjon for å se hvordan de fungerer i rollen som en feltarbeider. At idrettslagene tilbyr et godt og variert idrettstilbud i Hordaland, og at idrettslagene er egnede til å ta imot flere medlemmer.

Det siste punktet som er viktig her er å få kommunen på banen for å bidra til feltarbeidervirksomheten og generelt styrke det frivillige arbeidet for idrettslagene ved tilskuddsmidler. Alltid ha et godt samarbeid med representanter fra ulike etater i kommunen. Det samarbeide vi har med Bergen kommune er særst viktig for å sikre gode medspillere til idrettslagenes initiativer. Inkluderingsarbeidet skal ikke kun overlates til det frivillige og enkeltpersoner, vi må samarbeide om arbeidet. Skal vi videreføre feltarbeidervirksomheten er vi avhengig av kommunens bidrag.

2 Foto: Tove Lise Mossestad

4. Aktivitetsdager

Hva er en aktivitetsdag

Hvert år arrangerer vi flere aktivitetsdager for innføringsklasser til skoler i Bergen og omegn, og i år har vi også hatt i andre kommuner enn Bergen. En aktivitetsdag er fylt med mange ulike og spennende idretter, slik at elevene får utfolde seg i. Dette er en skoledag som de gleder seg ekstra til og husker godt. Skolene stiller primært med innføringsklassen sin og vi oppfordrer dem til å ha med en ekstra skoleklasse i tillegg. Slik at elevene fra innføringsklassen kan bli kjent med flere elever fra sin skole. Under aktivitetsdagen får elevene prøvd ut flere ulike idretter både inne og ute. Kanskje finner elevene en ny og spennende idrett som man knapt visste eksisterte. Ut fra de ulike tidene skoleklassene deltar, får de med seg forskjellige aktivitetsposter. De fleste ligger på ca. seks eller flere. Vi setter sammen ulike aktiviteter både inne og ute slik at de får et varierende innblikk i både individuelle idretter og lagidretter. Med oss har vi flinke og inspirerende instruktører fra idrettslag, noen fra særkretsene, feltarbeidere og i blant må vi ha med instruktører fra VGS idrettslinjer.

Idretten er en viktig inkluderingsarena som er med å gi kjennskap til lokalområdet man bor i, språklære, vennskap, norske normer og idrettsverdier, og ikke minst fysisk aktivitet og en meningsfull fritid. Vi håper å kunne fortsette med å bidra til dette gjennom våre aktivitetsdager.

Totalt antall aktivitetsdager: Statistikk og kostnader

Antallet er basert på de som er meldt inn fra lærerne og skolene at de skal delta, det kan alltid være noe i pluss og minus grunnet sykdom, sene påmeldinger og lignende. Likevel vil antall reflektere sånn ca. det som er korrekt.

Kostnad per aktivitetsdag:

Aktivitetsdag	Instruktører	Mat	Feltarbeidere	TOTALT
Jenteaktivitetsdag	3 000	-	2 000	5 000
Bergen vår	13 200	5 700	2 000	20 900
Os høst	-	400	3 600	4 000
Voss høst	12 200	5 200	1 400	19 000
Stord høst	8 000	11 100	1 400	20 500
Bergen høst	16 400	5 000	4 400	25 800

- Administrasjonskostnader for planlegging, organisering, deltakelse, transport og etterarbeid er ikke regnet med her. Heller ikke etterarbeidet i henhold til feltarbeiderne.
- Matkostnaden er noe lavere i ettertid da vi får refundert 60% av alt smoothie, frukt og grønnsaker til Bama refusjon. Dette utgjør ca. 30-40% av det totale beløpet på mat, ergo er totalen per aktivitetsdag noe mindre.
- Transportkostnader til deltakerne står skolene for selv, her bidrar vi så godt vi kan med å videreformidle hvem de skal snakke med hvis skolene trenger transportstøtte og hvordan de skal komme seg til de ulike stedene med offentlig transport.

Aktivitetsdag 15. mai på Fysak (Bergen)

For jentegrupper i bydel Årstad

Program

1200-1225	Økt 1 - i grupper
1225-1230	Pause
1230-1255	Økt 2 - i grupper
1255-1300	Pause
1300-1325	Økt 3 - i grupper
1325-1400	Lunsj
1400-1425	Økt 4 - i grupper
1425-1430	Pause
1430-1455	Økt 5 - Felles fotball for alle sammen (miniturnering)
1455-1500	Kort evaluering, takk for nå + Vi rydder!

Gruppe 1 – håndball – innebandy – kampsport – sykkel

Gruppe 2 – innebandy – kampsport – sykkel – håndball

Gruppe 3 – kampsport – sykkel – håndball – innebandy

Gruppe 4 – sykkel – håndball – innebandy – kampsport

Aktivitet	Plan A	Plan B (dårlig vær)
Håndball	Utenfor hallen - grus	Klatrerommet
Kampsport	Klatrerommet	Tutorrommet
Innebandy	I den lange salen	I den lange salen
Sykkel	I løypen utenfor	Skatehallen
Fotball	Fotballbanene til Trane	Ute eller i den lange salen

Denne aktivitetsdagen var en «bestilling» fra helsesøstergruppene tilknyttet Årstad bydel. De skulle ha en sommeravslutning for jentegruppene og ønsket å bruke oss til å arrangere dagen for dem. De kom med forslag på idretter som jentene ønsket og som er en mulighet for dem i områdene de bor i. Dette er de samme jentegruppene som vi har aktivitetstimer for.

Vi fikk låne Fysak gjennom Idrettsservice, dette anlegget er åpent for alle, hvor de ordnet slik at vi fikk deler av det «luket» i noen timer. Alt er samlet på et sted og det var lett å rullere mellom aktivitetspostene. Været ble dessverre varierende så vi måtte gjøre noen endringer i henhold til planene. Vi hadde 3 aktivitetsposter inne og sykkel ute før vi til slutten av dagen hadde fotball, turnaktivitet og sykkel, da valgte jentene hva de ville gjøre selv. Sykkelposten var en miks av ulike løyper i henhold til sykkelferdighetene, ikke minst fikk alle gruppene en gjennomgang av trafiksikkerhet og hjelmbruk. Instruktører var en miks av feltarbeidere og 4 representanter fra idrettslag.

Lunsjen var etter eget ønske fra jentene, hvor helsesøstrene hadde bestilt pizza til dem og oss instruktører. Det var flott å se jentene i aktivitet og det var stor begeistring, glede og innsatsvilje hos dem alle. Vi fikk også en god del henvendelser på jenter som ønsket å starte med aktiviteter, hvor våre feltarbeidere og instruktørene hjalp dem med nødvendig informasjon for oppstart og nærmeste oppmøte. Sykkel aktivitetene var noe av det kjekkeste ifølge jentene. Vi hadde dessverre ikke sykler til de minste jentene, de fikk sitte på sete og ble dyttet av instruktørene og helsesøstrene.

Aktivitetsdag 14. juni på Leikvang Idrettsplass (Bergen)

For innføringsklasser; barn og ungdommer

Til denne aktivitetsdagen inviterte vi alle innføringsklasser fra Bergen, Askøy, Fjell og Nordhordland, hvor det til slutt kom deltakere fra 8 ulike skoler og totalt ca. 190 elever. Aktivitetsdagen hadde vi på Leikvang idrettsplass, hvor vi har god plass og korte avstander. Her har vi en innehall med friidrettsbane, gode lunsj og garderobeområder. Ute bruker vi kunstgressbanene, skogsområdet rundt banen til friluftslivsposten og denne gangen brukte vi også den gamle grusbanen til petanqu. Leikvang idrettsplass er med andre ord utmerket for våre aktivitetsdager.

Vi hadde totalt 10 ulike idretter representert, med instruktører fra disse idrettslagene;

- Håndball med Tertnes Håndball Elite og NHF RV
- Innebandy med instruktør fra Innebandyforbundet
- Turn med Laksevåg turn
- Friidrett med Idrottslaget Gular (super seniorgruppen)
- Kampsport med Fana Kickboksing
- Friluftsliv med Bergen og Hordaland turlag
- Rugby med Rugbyforbundet
- Fotball med Vadmyra
- Basisidrett med Feltarbeider
- Petanque med Bergen Petanque klubb

Til lunsjen fikk vi hjelp fra noen VGS elever blant annet fra en kokkelinje, 4 gode hjelpere. De organiserte smørrelunsjen med bagetter, frukt og smoothie. Vi er avhengige av slike gode hjelpere for at lunsjen skal gå som smurt. I tillegg kom Idrettsservice med representant som var med å hjelpe oss med både organiseringen av aktivitetspostene og ved lunsjen.

Dagen hadde varierende vær og det startet med litt regn og avsluttet med sol, men alle deltakerne storkoste seg. De som var ute på aktivitetsposter var ekstra glad for friluftslivsposten da de fikk varm sjokolade i regnet. Alle synes det var spennende å ha med den nye aktivitetsposten petanque, hvor både deltakerne og lærere ble svært begeistret.

Mini-aktivitetsdag 10. august på Os idrettsplass (Os, utenfor Bergen)

For introduksjonsklassen til Os Flyktingetjeneste

Vi fikk før sommeren et ønske fra Flyktingetjenesten på Os om holde et informasjonsmøte om idretten i Norge og på Os, samt noe aktivitet. I begynnelsen av august skulle de ha temaarbeid hver dag, hvor de valgte idrett for den ene dagen, da bestemte vi oss for å lage til en mini aktivitetsdag. De skulle i utgangspunktet være nærmere 50 deltakere, men totalt kom det ca. 35. Det var mest voksne, men noen barn var også med. De som ikke kom skyldes noe sykdom, at noen kvinner/jenter ikke ønsket å være med og at noen ikke får delta samtidig som sine menn. Det siste punktet var ett av temaene vi også diskuterte, idrett for alle, kvinner og menn.

Dagene ble delt opp med teori ca. 1 time først, så hadde vi aktiviteter i 1 ½ time før lunsj. I lunsjen hadde vi noe mer teori, før vi avsluttet med en time aktiviteter etterpå. Vi holdt på fra ca. 09.30-14.00, og vi fikk bruke Os fotball sine lokaler til møte og lunsj, innendørshallen på Kuventreet, og sandvolleyballbanen- og kunstgressbanene ute. Aktivitetene ble styrt av våre feltarbeidere, hvor vi hadde fotball, volleyball, kampsport, håndball, basketball og turn. Vi hadde et tilfelle der jenten til en far ikke fikk lov å være i aktivitet samtidig som menn/gutter i hallen, men utover dagen så endte det med at jenten fikk være aktiv samtidig. Bare det er jo et stort skritt i riktig retning.

Vi fikk mange ønsker fra deltakerne vedrørende idrettsdeltakelse, dessverre opplevde vi at å få dem ut i aktivitet ikke var like lett. Dette skyldes at vi ikke har etablert oss på Os enda, hadde utskiftninger av feltarbeiderne og lite kapasitet. Vi har arbeidet nå før jul og skal fortsette på nyåret med å få til en samling på Os for idrettslag, frivillige organisasjoner og Flyktingetjenesten. Slik at vi kan samle alle til en møteplass for å styrke inkluderingen i idretten på Os.

Idrettstilbudet på Os

- Fotball, håndball, volleyball & basketball
- Friidrett & orientering
- Turn
- Sykkel, mc- og motor cross
- Golf
- Kickboxing, karate & håndbak
- Kappgang
- Roklubb, padling & seilforening
- Svømming & fridykking/dykkerklubb
- Sportsskytterlag

- Tur og friluftsliv

Aktivitetsdag 6. september på Voss idrettsplass (Voss)

For barn, ungdommer og voksne tilknyttet skoler på Voss

Totalt hadde vi ca. 140 barn, ungdommer og voksne i aksjon denne dagen. Vi var lokalisert i hallen på Voss Idrettsplass, hvor vi hadde innehall, småsal, garderober og lunsjområde. Ute hadde vi kunstgressbanene og et område for friluftslivsposten foran. Totalt hadde vi 8 ulike aktiviteter fordelt utover dagen, disse vises i rulleringsplanene under.

Vi fikk med oss 5 gode hjelpere fra Voss Røde Kors, de hjalp oss med mottakelsen av deltakerne og lunsj laging. Ikke minst var Kristina Finne (Voss kommune og Voss Røde Kors) med oss i planlegging, organiseringen og på selve dagen. Det var til stor hjelp når vi er på et nytt sted å arrangere aktivitetsdagen. Ikke minst også for oppfølgingen i ettertid på de som ønsker å starte med en idrett. Av andre involverte var det Voss IL med turn og friidrett, DNT turlaget Voss til friluftslivsposten, GMB Aktiv Fysioterapi som hadde basisøktene, dansegruppen på Voss og Voss fotball. Vi stilte med en feltarbeider og Klubbutvikler inkludering.

Dagen delte vi i to, ved at barn og ungdommer var frem til nærmere 13.00 og de voksne og VGS startet da. Voksenopplæringen og VGS skulle være nærmere 80 deltakere, her kom det kun nærmere 50, fordi noen ikke ville delta. De som kom og var med stor koste seg og var veldig fornøyd med å få delta. Når 4 kvinner iført skjørt, burka og finsko, og som aldri har vært i idrettsaktivitet før spiller fotball som bare det, da vet du at dagen har vært suksessfull.

Innendørshallen

Klokke:	Håndball	Friidrett 1	Dans formiddag	Basisaktivitet	Turn	Lunsj/pause
09.00-09.25	F5	F1	F2	F3	F4	
09.30-09.55	F4	F8	F3	F2	F1	
10.00-10.25	F1	F2	F7	F4	F3	
10.30-10.55			F6			F1-F4 + Instruktører inne, minus dans
11.00-11.25				F1		F5-F8 + instruktører ute + dans
11.30-11.55	F6		F8	F5	F7	Friidrett er dobbelt ute etter lunsj, grunnet ingen friidrettspost inne.
12.00-12.25	F7		F5	F6	F8	Pause alle instruktører 12.25-12.45
12.45-13.10	E1	E2		E3	E4	Friidrett er kun inne fra kl. 12.45
13.15-13.40	E4	E3		E2	E1	
13.45-14.10	E3	E1		E4	E2	
14.15-14.40						Pause E1-E4 + instruktører inne
14.45-15.20	E5			E6	E7	

Kunstgressbanen + generelt uteområdet

Klokke:	Fotball	Friidrett 2 formiddag	Friluftsliv	Sykkel ettermiddag	Lunsj/pause
09.00-09.25	F6	F7	F8		
09.30-09.55	F7	F5	F6		
10.00-10.25	F8	F6	F5		
10.30-10.55	F5	F8	F7		F1-F4 + Instruktører inne
11.00-11.25					F5-F8 + instruktører ute
11.30-11.55	F2	F3+F4	F1		Friidrett er dobbelt ute etter lunsj, grunnet ingen friidrettspost inne.
12.00-12.25	F3	F1+F2	F4		Pause alle instruktører 12.25-12.45
12.45-13.10	E5		E6	E7	Friidrett er kun inne fra kl. 12.45
13.15-13.40	E6		E7	E5	
13.45-14.10					Pause E5-E7 + instruktører ute
14.15-14.40	E7		E5	E6	
14.45-15.20	E1		E3+E4	E2	

Aktivitetsdag 21. september på Vikahaugane Idrettsplass (Stord)

For barn, ungdommer og voksne tilknyttet skoler på Stord

Likt som på Voss delte vi også denne dagen i to rundt kl. 13.00. Første del av dagen hadde vi litt over 300 elever i aksjon, fordelt på tre skoler. Etter 13.00 var det deltakere fra VGS og voksenopplæringen, her var det litt over 30 deltakere. To av skolene har innføringsklasser og den tredje har en stor andel elever fra flerkulturelle familier. På Stord er det også to mottak, et for enslige mindreårige og et ordinært, så ca. 40 stk. av deltakerne kom fra mottakene. Vi hadde aktivitetsdagen på Vikahaugane idrettsplass, et flott anlegg med mange ulike aktivitetsmuligheter. Vi hadde totalt 11 ulike idretter fordelt på 18 ulike poster. Dette vises i rulleringsplanene under.

Vi fikk vi en hall, friidrettsbane og turngropen inne, ute hadde vi kunstgressbanen, friidrettsbanen, og turområdene rundt til friluftslivsposten og orientering. Vi fikk med oss 6 gode hjelpere fra Stord Røde Kors og DNT Stord og Fitjar turlag. De var med å organisere hele lunsjen. De var til stor hjelp og lunsjen hadde aldri vært det samme uten dem. Av idrettslagshjelp fikk vi med oss Stord IL friidrettsgruppen og orientering, pluss Stord fotball. Den store assistansen på instruktører fikk vi av Idrettslinjen til VGS. De stilte med 2. trinnet, hvor vi hadde laget klart aktivitetspostene og innholdet til dem. Vi ønsker selvsagt helst å ha med instruktører fra idrettslagene, men det er ikke like lett når vi arrangerer dette på dagtid. I tillegg fikk vi noen av guttene fra mottaket på Litlabø til å ha cricket innføring for enkelte av deltakerne. Vi stilte med en feltarbeider og Klubbutvikler inkludering.

For VGS og de voksne deltakerne hadde vi først et informasjonsmøte om idrett i Norge og annet nyttig informasjon om organiseringen av idretten, til slutt informerte vi om idrettsmulighetene på Stord. Etter informasjonsmøte hadde gruppene basisidrett, friidrett, turn, orientering og litt ballspill til slutten. Det var veldig kjekt å se både damer og menn i aksjon, spesielt på turn, de synes de var kjekt.

Vi skal også rette en ekstra takk til Frivillighetssentralen hvor vi fikk låne en god del friluftslivsutstyr av konseptet deres Bua; Buo på Stord.

Kunstgressbanen + generelt uteområdet

Klokke:	Volleyball 2	Basisidrett 2	basisidrett 3	Cricket/slåball	Fotball 1	Fotball 2	Friluftsliv	Orientering	Friidrett 2	Friidrett 3	Lunsj/pause
08.45-09.10	SUS6	SUS7									
09.15-09.40	LEIR5	LEIR6	LEIR7	SUS5	SUS6	SUS7	SUS1	SUS2	SUS3	SUS4	
09.45-10.10	SUS1	SUS2	SUS3	SUS4	LEIR6	LEIR7	SUS6	SUS5	LEIR5	SUS7	
10.15-10.40	SUS5		LEIR5		SUS2	SUS3	SUS4	SUS1		LEIR6	LANG1-LANG6 80
10.45-11.10		LANG4		LANG2					LANG3		LEIR1-LEIR7 100
11.15-11.40	LEIR1	LEIR3	LEIR2	LANG5	LANG6	LEIR4	LANG3	LANG4	LANG1	LANG2	SUS1-SUS7 100
11.45-12.10	LEIR2	LANG4	LANG2	LANG3	LANG1	LEIR3	LANG5	LANG6	LEIR1	LEIR4	
12.15-12.40					SUS4&5			SUS3&6			

Innendørshallen

Klokke:	Håndball 1	Håndball 2	Volleyball 1	Basketball	Basisidrett 1	Friidrett 1	Kampsport	Turn 1	Turn 2	Turn 3	Lunsj/pause
08.45-09.10	LANG1	LANG2	LANG3	LANG4	SUS1		SUS2	SUS3	SUS4	SUS5	
09.15-09.40	LANG4	LANG3	LANG2	LANG1	LEIR1	LEIR2	LEIR3	LANG5	LANG6	LEIR4	
09.45-10.10	LEIR1	LANG5	LANG6	LEIR2	LANG1	LEIR3	LEIR4	LANG2	LANG3	LANG4	
10.15-10.40	SUS6	SUS7	LEIR3	LEIR4	LEIR7	LEIR1	LEIR2				LANG1-LANG6 80
10.45-11.10	SUS1	SUS2	SUS3	SUS4	SUS5	LANG6	SUS6	SUS7	LANG1	LANG4	LEIR1-LEIR7 100
11.15-11.40								LEIR5	LEIR6	LEIR7	SUS1-SUS7 100
11.45-12.10	LEIR6	LEIR7	SUS6	SUS7	LEIR5	SUS5	SUS4	SUS2	SUS3	SUS1	
12.15-12.40					SUS7	SUS1&2					

Aktivitetssdag 19. oktober på Nymark idrettsplass og i Haukelandshallen (Bergen)

For innføringsklasser; barn og ungdommer

I strålende høstvær hadde vi nærmere 180 barne- og ungdomsskoleelever i aksjon, hvor det i alt var 13 ulike idrettsaktiviteter. Det var 8 ulike skoler i Bergen som var med; Ytra Arna, Møhlenpris, Skjold, Slettebakken, Seljedalen, Hop, Olsvik og Lynghaug. Her kom de med elever fra sine innføringsklasser og noen har også med ordinære klasser, så her blir de godt kjent med hverandre. Med så mange varierende idrettsaktiviteter fant alle og enhver sin favoritt. Sammen med smørelunsj, frukt og smoothie hadde vi denne gangen også med spennende sushi fra Lerøy i samarbeid med Lerøydagene til Håndballen Region Vest. Sunne og gode fiskeretter til de aktive barna var toppers å teste ut. Selvsagt ikke noe alle liker, men dem som ville ha var storfornøyd.

Instruktører fra disse idrettslagene;

- Håndball med Tertnes Håndball Elite
- Basketball med Frøya og Gimle
- Innebandy med instruktør fra Innebandyforbundet
- Volleyball med Møhlenpris idrettslag
- Turn med Laksevåg turn
- Friidrett med Idrottslaget Gular (super seniorgruppen)

- Kampsport med Fana Kickboksing
- Sykkel med Feltarbeider
- Friluftsliv med Bergen og Hordaland turlag
- Rugby med Rugbyforbundet
- Fotball med Vadmyra
- Basisidrett med Feltarbeider
- Cricket med Møhlenpris idrettslag

Våre feltarbeidere var også med å ordne med lunsjen, sammen med god hjelp fra ansatte på Idrettens hus og representant fra Idrettsservice i Bergen.

Vi ser at aktivitetspost med sykler var særs ettertraktet, viktig læring for mange og en kjekk lavterskel aktivitet. Vi ser så absolutt fordelene av å ha sykler på aktivitetsposter til neste års aktivitetsdager også.

5. Aktivitetstimer

Aktivitetstimer for jentegrupper

Gjennom våre kontaktnettverk i skoler, idrettslag og frivillige organisasjoner er vi med og hjelper ulike jentegrupper (og kvinnegrupper) med aktivitetstimer. I 2017 arrangerte vi ca. 7 aktivitetstimer for diverse jentegrupper i Bergen. En aktivitetstime for jentegrupper er fylt med mange spennende idretter, ved at vi enten har fokus på en idrett om gangen eller at vi presenterer flere idretter gjennom en slags «sirkeltrening». Dermed får den aktuelle jentegruppen kjennskap til en eller flere idretter de kan delta på i sitt nærområde. Kanskje finner jentene en ny og spennende idrett som de knapt visste eksisterte.

Vi stiller alltid med kvinnelige instruktører til disse aktivitetstimene, hvor vi bruker våre feltarbeidere eller instruktører fra den aktuelle idretten, og gjerne instruktører som er tilknyttet et idrettslag i nærområdet. Dette gjør vi fordi det er lettere for at jentene føler seg trygge når det er kvinnelige instruktører, vi tar hensyn til kultur forskjeller, og ikke minst at vi ønsker at de skal kjenne igjen instruktørene hvis de kommer til det aktuelle idrettslaget. Noen av aktivitetene som var representert for jentegruppene var håndball, fotball, basketball, innebandy, kickboksing og generell basistrening.

Kirkens Bymisjon V13

Det kan nevnes at vi har et godt samarbeid med Kirkens Bymisjon sin jentegruppe V13. Hvor vi er jevnlig med på deres treff, vi har da fokus på idrettsinformasjon, idrettsaktivitet og oppfølging av de jentene som ønsker. To av våre kvinnelige feltarbeidere er med på dette. Vi håper også å få til flere samarbeid i 2018 rettet mot det voksne da Kirkens Bymisjon har flere møteplasser for både kvinner og menn.

For kvinnegrupper som ønsker disse aktivitetstimene, har vi også muligheten for å koble på en fysioterapeut. Vi skulle ha hatt to slike timer, men de har blitt avlyst og vi håper å kunne arrangere noe til neste år. Vi merker at å avtale med enkelte grupper ikke alltid er like lett.

Håndball Jentegruppe

Vi har jevnlig hatt håndball for Ny-Krohnborg SFO. Vi kommer på nyåret til å starte opp en egen jentegruppe i samarbeid med håndballklubbene Årstad og Ny-Krohnborg som følge av den økende interessen for håndball i dette området. Her er det jenter i alderen 10+ som har tatt initiativet til trening en dag i uken. Vi kommer til å bidra med instruktører og utstyr.

Aktivitetstimer Møbelringencup – håndball

I forbindelse med Møbelringencup i Sotra Arena 2017 hadde NHF Region Vest planlagt en hel håndball uke i Sotra Arena og Sotra hallen. Det var ulike håndballkonsepter og for ulike deltakere. Klubbutvikling inkludering inviterte innføringsklasser fra Askøy og Fjell til håndballaktivitet onsdagen i denne håndballuken. Vi fikk dessverre få påmeldte og til slutt var det kun en klasse som møtte opp. Likevel ble dette en positiv aktivitetstime med en Lerøydag fokus, hvor vi hadde sunn og god fisk til lunsj. Innføringsklassen fra Knappskog kom med ca. 15 elever i mellomtrinns alder. Før lunsj hadde feltarbeiderne ulike håndballaktiviteter som de hadde lært på kurs dagen før, etter lunsj hadde vi en miniturnering. Alle fikk hver sin t-skjorte og drikkeflaske. Alle deltakerne takket for en flott skoledag i hallen med oss og synes det var ekstra stas å få varmt måltid. I etterkant har vi fått to elever som ønsker å starte med håndballaktivitet.

Minihåndballkurs for lærere

Her hadde vi med 3 av våre feltarbeidere og Klubb utvikler inkludering som tok minihåndballkurset i regi av NHF RV. Dette var et 2 timers kurs med fokus på hvordan lærere kan ha spennende håndballaktivitet i sine kroppsøvingstimer. Hvordan de bygger opp øvelsen, hva de skal vektlegge og hvordan de skal bedømme elevene karaktermessig. Slike minikurs er lærerike for våre feltarbeidere som har all slags ulike idretter de skal kunne både hjelpe med og ha på kroppsøvingstimer/aktivitetstimer/aktivitetsdager.

Det kan nevnes at feltarbeiderne skal ha et basketballkurs like over nyttår.

Aktivitetstimer – Svømming

Vi har i november og desember begynt planleggingen av svømmeaktivitet for enkelte innføringsklasser, jentegrupper og kvinnegrupper. Etter undersøkelse hos innføringsklassene i Bergen har vi kommet frem til minimum 4 aktuelle klasser, 2 jentegrupper, en kvinnegruppe og kanskje en gruppe for Arna mottak. Dette svømmeprosjektet blir da i samarbeid med Bergen idrettsråd, Idrettsservice og 1-2 aktuelle idrettslag/svømmeklubber. Vi håper å kunne gi barn, ungdommer og voksne bedre svømmeegenskaper, viktig lære om svømming og kanskje livredning.

6. Idrettslag- og klubbsamarbeid

Gjennom HIK, NFF H og NHF RV har vi fokus på klubb utvikling. Det er et arbeid rettet mot idrettslagene/klubbene for å styrke deres arbeid og kvaliteten i arbeidet. HIK, NFF H og NHF RV har ulike navn på dette arbeidet, men stort sett like metoder; hvor klubbene skal forbedre seg på ulike kriterier for å komme et steg videre i prosessen. NFF sitt Kvalitetsklubb konsept er noe strengere enn Klubbhuset til NHF og Klubb utviklingsarbeidet til NIF. Under de ulike kriteriene og arbeidet med idrettslagene/klubbene står også inkludering av flerkulturelle som egne punkter. Her samarbeider Klubb utviklerne med de ulike ansatte på Idrettens hus for å sikre at idrettslagene/klubbene får best mulig oppfølging der de trenger det, her kommer selvsagt Klubb utvikler inkludering inn i prosessene.

Siden Klubb utvikler inkludering er lokalisert på Idrettens hus i Bergen er det lett å samarbeide med alle aktørene her til vårt inkluderingsarbeid i ulike former. Vi er heldig som alle er samlet på et sted og lett kan utnytte hverandres kunnskap, styrker og kontaktnettverk. Dette ser vi som et av våre suksesskriterier.

Vi har god kontakt med mange av idrettsrådene i Hordaland, spesielt Bergen, Stord, Meland, Voss og Askøy. Dette er også de idrettsrådene som har invitert oss med på møteplasser og lignende, og de vi samarbeider med for å få til aktivitet med idrettslagene. Vi sender jevnlig informasjon til alle idrettsrådene i Hordaland for å informere om hva vi kan hjelpe med, tilskuddsordninger, frister og ikke minst deler gode erfaringer fra idrettslagene. Vi skulle gjerne sett at alle idrettsrådene inviterte oss til møteplasser eller temasamlinger slik at vi kan fortelle om vårt inkluderingsarbeid og hvordan vi kan hjelpe idrettslagene i deres inkluderingsarbeid. Vi håper på å få til tettere samarbeid med minimum 2 nye idrettsråd og kommuner til 2018.

Hvorfor er det viktig å samarbeide med idrettslagene?

Det er idrettslagene som utfører selve aktiviteten vi ønsker deltakelse i. Idrettslagene skaper et sosialt fellesskap, trygge oppvekst miljøer og et levende og yrende lokalsamfunn. Vi er avhengig av god involvering og kontaktpunkter for inkluderingen i idrettslagene. Gjennom vårt arbeid med klubb utvikling- og fokus på inkluderingsarbeidet hos idrettslagene ser vi at idretten i Bergen har styrket det generelle inkluderingsarbeidet og er på offensiven for nye medlemmer. Øker medlemstallet kan det blant annet bidra til flere frivillige til å hjelpe i idrettslaget, større sosialisering og styrke kjennskapen i nrområdet.

Gjennom idrettslagene får vi tilgang til dyktige trenere og instruktører som vi kan bruke til aktivitetsdager/timer, gjerne med ekstra fokus på kvinnelige trenere. Hjelpen vi får fra idrettslagene støtter vi med penger til klubbkassene og evt. kursdeltakelser i regi av kretsen.

Hva tilbyr vi idrettslag?

Gjennom både HIK, NFF H og NHF RV har vi ulike møteplasser, samlinger, kurs og seminarer hvor tema som omhandler inkludering blir tatt opp eller er en naturlig del av et annet tema. Likevel ser vi at ekstra fokus på inkludering av flerkulturelle er viktig for enkelte idrettslag. Det kan være idrettslag som bor nært et mottak eller idrettslag som i sitt nrområde har en stor bosettelse av innvandrere. Det er da naturlig å tilby disse temamøter hvor vi setter ekstra fokus på inkluderingsarbeidet, to av disse er Inkluderingsidrettskveld og inkluderingsmøteplass.

Inkluderingsidrettskveld – invitasjon og innhold:

Bli et inkluderingsidrettslag

Varighet: En kveld (3 timer)

Metode: 1 ½ t teori og 1 ½ t workshop

Inkluderingskveld hos ditt idrettslag

Innhold

- Inkludering av flerkulturelle i praksis
- Idrettens verdigrunnlag: glede, fellesskap, helse og ærlighet
- Hvordan kan vi inkludere flerkulturelle i vårt nærmiljø
- Har vi mottak og/eller beboere i vårt nærmiljø
- Handlingsplan og strategi for inkludering
- Egen inkluderingskontakt i klubben og egne JR-kontakter
- Hvem kan vi samarbeide med
- Økonomiske støtteordninger, inkluderingsfond

Workshop

- Hvordan kan inkludering av flerkulturelle bli en ressurs for idrettslaget?
- Vi lager en rekrutteringsplan sammen
- Hvordan skrive søknader til tilskudsordninger
- Vi setter opp mål for videre arbeid i klubben

Inkluderingsidrettskveld – Gjennomføres for alle i idrettslaget som har verv i idrettslaget eller de er frivillige som engasjerer seg for inkluderingsarbeid for flerkulturelle. Dette er altså et kurs der trenere, lagledere, klubbens styre, foreldre og andre frivillige kommer sammen. Kurset skal tilpasses den enkelte klubs behov i forkant. Å gjennomføre dette kurset er en forutsetning for alle klubber som ønsker å være gode på inkludering av flerkulturelle og ønsker å sette klubbens verdier og holdninger i fokus, for klubbens medlemmer og for lokalmiljøet rundt klubben.

Pris: Inkluderingsidrettskveld er gratis for idrettslag i Hordaland

Gjennomføring av Inkluderingsidrettskveld

Vi har i år gjennomført 2 hele inkluderingsidrettskvelder og noen flere som har vært en del av andre møter. Vi har vært hos Olsvik idrettslag og Voss idrettslag, hos Olsvik idrettslag var det representanter fra Kjølkelvik IL slik at det var to idrettslag i ett og samme møte. Olsvik og Kjølkelvik IL ligger begge i områder der det bor mange innvandrere og hvor generelt levekårene på mange områder scorer lavt. Her var mye av diskusjonene hvordan tilrettelegge for at alle skal kunne delta uavhengig av økonomisk situasjon og bakgrunn. Hos disse to idrettslagene er det primært fotball og håndball som står sentralt. Olsvik er inne i kvalitetsklubbprosessen og har alt begynt å jobbe mer systematisk med samfunnsarbeid. Begge idrettslagene skal arbeide med å tilrettelegge for lavterskelaktiviteter, styrke og forenkle dugnadsarbeidet og de skal få til et Inkluderingsfond. Oppfølging fra Klubb utvikler inkludering skjer med jevne mellomrom.

Hos Voss IL var det mange representanter fra ulike idretter. Voss har tidligere dette året hatt et mottak og mange av beboerne der ble bosatt i kommunen. Voss har også ulike inndelinger i henhold til levekårene og ikke minst er det mange barn og ungdommer som ikke deltar. Sammen med Aktivitetskoordinator Kristina Finne (Voss kommune/Voss Røde kors) ønsker Voss IL å sette fokus på inkluderingsarbeidet. De skal blant annet arbeide for å tilby lavterskelaktivitet og bedre

SFO tilbud, danne et styre eller en gruppe for samfunns- og verdiarbeid i idrettslaget, styrke dugnadsarbeidet og fokus på internasjonal kompetanse i dugnadsarbeidet, tilby miljørom/utstysrom og utvikle et inkluderingsfond. De vil også jobbe aktivitet for å styrke deltakelse fra barn og ungdommer som per dags dato ikke er medlemmer. Vi har en tett dialog med flere av personene knyttet til Voss, og da spesielt Kristina Finne.

Inkluderingsmøteplass – invitasjon

Når & Hvor:

Hvem:

Møteagenda:

- Kort presentasjon av deltakerne
- Klubbutvikler inkludering flerkulturelle - Hva arbeider Hordaland idrettskrets med.
- Inkludering av flerkulturelle i ordinær idrettsaktivitet – Hva legger vi i det?
- Idrettens verdigrunnlag i fokus: glede, fellesskap, helse og ærlighet
- Hvordan kan vi inkludere flerkulturelle i vårt nærmiljø?
 - Har vi mottak og/eller beboere
- Erfaringer, utfordringer og tiltak fra idrettslagene – Alle idrettslag presenterer.
- Tilskuddsordninger og søknader – Søknadstips
- Hvem kan vi samarbeide med?
- Handlingsplan og strategi for inkludering
 - Dømer og tips fra andre idrettslag
 - Egen inkluderingskontakt i klubben og/eller egne JR-kontakter
 - Inkluderingsfond (midler satt til sides for de som trenger det)
 - «Miljøkassen» (brakte klær og sko)
 - Fokus på verdiarbeid – Fargerik turnering
 - Klubbutvikling
- Annet: Ønsker fra idrettslagene

På en inkluderingsmøteplass ønsker vi å samle både idrettslag, frivillige organisasjoner, representanter fra kommunen vi er i og privatpersoner som ønsker å hjelpe med inkluderingsarbeidet. Det kan være en møteplass i regi av oss eller i regi av noen av de nevnte aktørene tilknyttet stedet vi er på. Ideen her er at flere skal samles for å dele erfaringer, slik at vi sammen kan styrke og forbedre vårt inkluderingsarbeid.

Gjennomføring av Inkluderingsmøteplass

Vi har i år deltatt på inkluderingsmøteplass i regi av andre, men har måtte avlyse alle 3 vi selv skulle arrangere grunnet manglende påmelding. Vi ser at det å komme til Idrettens hus ofte blir et problem for mange i hverdagen og det er gjerne de 2-4 samme idrettslagene som alltid kan stille, men ingen av dem andre. Vi ser derfor viktigheten med å samarbeide med kommuner og idrettsrådene for å få dem til å arrangere møteplasser eller temakvelder der vi kan være med å informere om vårt arbeid og dele erfaringer. Samt dette å dele erfaringer på våre nettsider, dette skal vi jobbe enda mer aktivitet for i 2018, dele videre erfaringer fra idrettslagene i Hordaland og Region Vest.

Et døme på en mindre inkluderingsmøteplass;

En samling for foreldre i Arna-Bjørnar fotballklubb (avd. bredde). De var samlet for diverse årsinformasjon og ønsket da også å ha en samling for å sette fokus på hva foreldregruppene kan hjelpe med i henhold til inkluderingsarbeidet. Klubbutvikler inkludering ble kontaktet for å holde et innlegg på nærmere 25 minutter om hvordan foreldre kan ta tak i og del i inkluderingsarbeidet til klubben. Her presenterte vi statistikk fra deres område og hva de burde arbeide videre med, foreldrene ble både sjokket og giret på å gjøre en innsats for å bedre situasjonene og det skal bli spennende å følge med på deres arbeid videre og støtte klubben i å styrke inkluderingsarbeidet.

Ideer til Arnas inkluderingsarbeid

Dette kan foreldre være oppmerksom på!

- 1 til 1 dugnad
 - En rutiner, sammen med en ny
 - Lettere å bli kjent når man er færre
- Sosialt ansvarlig i lagene
 - En-to foreldre per lag
 - En ansvarlig i klubb/drettlaget
 - Ansvar for å sikre at laget følger gode og sunne verdier, at alle som ønsker får være med, fair play og inkludering
 - Økonomiske aspekter på bortekamper, turneringer, sosiale lag
 - Utstyrsstøtte
- Inkluderingsfond
- Bua – utstyrsbibliotek
- Lavterskeltilbud «idrett for alle» samlinger
 - Foreldre samles til treningssektorer samtidig som barna trener
 - Flere idretts tilbud for de som ønsker andre aktiviteter
- Fargerik turnering
 - I samarbeid med skolen/skoler i nærområdet
- Få med mottaket!
 - Oppsøkende aktivitet
 - Informasjon på flere språk
 - Noe for alle
- Hvem kan vi samarbeide med? (frivillige organisasjoner, skolen, kommunene, ect.)

Hvilke idrettslag samarbeider vi med og har hjulpet i år?

Her presenterer vi kort om noen idrettslag vi har støttet med spesifikke midler eller utstyr til idrettslag i Hordaland og Region Vest som trenger hjelp vedrørende nye medlemmer med innvandrerbakgrunn.

- **Voss fotball:** Personer fra mottak som nå er beboere i Voss kommune leier hall for fotballaktivitet når det er vinterstider. Vi har støttet dem med halleie når de var beboere på mottaket og nå i høst når dem er bosatt på Voss, dette grunnet mange av dem fortsatt har lav betalingsevne. Vi samarbeider tett med Voss fotball slik at de skal kunne få deltakerne mer og mer inn i ordinære aktivitet, slik at inkluderingsprosessen blir bedre.
- **Bergen Kickboksing:** Medlemskontingenter og utstyr til deltakerne fra avdeling Arna, hvor flere av deltakerne kommer fra mottaket i Ytre Arna.
- **Fargerike turneringer:** I år har vi støttet Ny-Krohnborg sin Fargerike turnering med premier
- **Årstad håndball** og Ny-Krohnborg aktivitetssenter, utstyr til SFO prosjektet tilknyttet NY-Krohnborg skole
- **Florø håndball:** Utstyr og midler til fargerike turneringer og håndballskoler. Dette er også mottaksrettet arbeid
- Overgang for to spillere tilknyttet Sotra og øyene rundt.
- **LIM:** Leksehjelp idrett og mathelse, et prosjekt av flere idrettslag i Slettebakken området i regi av SK Trane. I samarbeid med Slettebakken skole gir de et gratis SFO tilbud til de som ønsker å delta fra 4 trinn og oppover. Vi er med og støtter med en feltarbeider og har samarbeidet med SK Trane for å finne instruktører til LIM prosjektet.

7. Andre viktige samarbeid

Hvilke frivillige organisasjoner samarbeider vi med?

Frivillige organisasjoner hjelper oss med å komme i kontakt med målgruppen, de overleverer og videreformidler informasjon fra oss, hjelper med transport, kommer i kontakt med foreldre og familier, støtter i 1 til 1 kommunikasjon og generelt arbeider godt med inkludering. Vi oppfordrer alltid idrettslag til å samarbeide med andre frivillige organisasjoner, nettopp for å forbedre deres inkluderingsarbeid og bygge gode samarbeid.

Noen av samarbeidene vi har hatt i år:

- Frivillighetstjenester på Stord; Frivillighetssentralen
- Kirkens Bymisjon og deres undergruppe V13 (jentegruppe for flerkulturelle)
- Slettebakken Kvinnegruppe
- Redd Barna Bergen
- Way Forward
- Lions
- Røde Kors Hordaland, Røde Kors Bergen, Røde Kors Voss og Røde Kors Stord
- Bergen og Hordaland turlag

Samarbeid med kommuner

Det er viktig for oss å ha gode kontakter i de ulike kommunene hvor vi arbeider. Dette fordi vi trenger å komme i kontakt med de riktige personene når vi arbeider med vår målgruppe. Vi er heldige som alt har flere kontakter, men vi arbeider fortsatt med å få andre kommuner med og engasjert i vårt arbeid og hva vi kan bidra med til deres innbyggere. Idretten har flere gode fordeler som vi har nevnt tidligere i denne rapporten, og ikke minst har deltakelse i fritidseffekt mange forebyggende effekter for både barn, ungdommer og voksne.

Bergen

I Bergen kommune har vi godt samarbeid med flere viktige etater. Idrettsservice er den største som er med å finansiere deler av vårt generelle inkluderingsarbeid, støtter oss i leie av idrettsanlegg og utleie av utstyr, ikke minst er de gode sparringspartnere og gir gode kontaktnettverk. Vi har en kontakt i skoleseksjonene for innføringsklassene, hvor vi får deltatt på felles møter, får kontaktlister og oppdateringer om innføringsklassene. Vi har godt samarbeid med helsesøstre gruppen til Slettebakken, Kronstad, Fridalen og Ny-Krohnborg skole, de har egne jentegrupper for minoritetsjenter. Ved Ny-Krohnborg aktivitetssenter har vi jevnlig samarbeider med Vincent Mrimba for å øke lavterskelaktiviteten i området Ny-Krohnborg /Solheimsviken.

I Bergen bor det nærmere 280 000 personer, hvor nesten 48 000 av personene har innvandrerbakgrunn. Av den totale befolkningen utgjør ca. 9,2% (4496) barn og unge som lever i barnefattigdom, tallet er betydelig høyere hvis man går rett over grensen på 60% av medianinntekten. I denne gruppen er en stor andel med innvandrerbakgrunn. Dette er en av grunnen til at arbeidet med innføringsklasser, jentegrupper og andre samarbeid i Bergen for innvandrergupper er særs viktig.

Voss

Vi har et godt samarbeid med Kristina Finne i Voss Røde Kors og Voss kommune. Hun arbeider som flyktningekoordinator og har ansvar for blant annet å få innvandrere ut i ulike fritidsaktiviteter og inkludert i lokalmiljøet på Voss.

Askøy

Helen Indrevær hos Askøy kommune og Flyktningetjenesten på Askøy, ikke minst andre representanter i Askøy kommune innen bosetting, flyktninger, skole og idrett.

Aktiv saman

Aktiv saman er et prosjekt for å inkludere barn og ungdommer med innvandrerbakgrunn inn i idrett og friluftsliv. En styringsgruppe bestående av ulike personer fra fylkeskommunene, kommuner i Hordaland, idretten og tur- og friluftsliv. Prosjektperioden var satt til 2014-2017, vi har vedtatt å fortsette styringsgruppen selv om selve prosjektperioden er over. Dette fordi vi alle ser nytten av vår møteplass og kontaktnettverk, og ikke minst at vi sammen kan styrke våre arbeid.

Styringsgruppen består per dags dato av:

- Hanne Espe – Hordaland Fylkeskommune (Kultur og idrett, Fylkeskommunene)
- Anne Mette Nesje – Hordaland Fylkeskommune (Folkehelse, Fylkeskommunene)
- Elise Barsnes – HIK, NFF H og NHF RV
- Gøril Nilsen – Bergen kommune (Idrettsservice)
- Lennart Fjell – Fjell kommune (kommer endringer til 2018)
- Helen Indrevær – Askøy kommune (Flyktningetjenesten og aktivitetskoordinator)
- Sigrid Kvåle Myksvoll – Bergen og Hordaland turlag, DNT
- Vincent Mrimba – Ny-Krohnborg aktivitetssenter
- Vi vet enda ikke om Kvam kommune er med i 2018

Vi har vært samlet ca. 6 ganger dette året. Møtene holdes på Idrettens hus, hvor Klubbutvikler inkludering er ansvarlig for møteinnkalling, agenda og referat. Agenda består ofte av presentasjoner av inkluderingsarbeid til medlemmene i styringsgruppen, diskusjoner rundt videre arbeid, dele erfaringer og kontaktnettverk, hjelpe hverandre med ulike prosjekter og ikke minst planlegge og gjennomføre aktivitetsdager. Det er en flott styringsgruppe med dyktige fagfolk, men hvor vi så absolutt må bli flinkere til å bruke hverandres styrker og delta på lik linje.

UEFA Hat-trick prosjektet for NFF

I henhold til vårt gode inkluderingsarbeid i Hordaland ble vi i høst plukket ut til å være case studie til NFF sitt prosjekt for inkludering og integrering til UEFA Hat Trick tilskuddsordning. NFF ønsker å komme med klare punkter for hvordan idrettslag, frivillige organisasjoner, kommuner og andre skal arbeide for å bedre hverdagen for innvandrere i Norge, spesielt barn og ungdommer. NFF ønsket da å bruke NFF Hordaland og vårt inkluderingsarbeid som inspirasjonskilde for utarbeiding av disse punktene. Vi fikk besøk fra Høyskolen i Molde som utfører case innsamlingen for NFF, de intervjuet også en stor andel av våre samarbeidspartnere og idrettslag som vi satt dem i kontakt med. De var på Stord, i Bergen, Askøy og Nordhordland. De utførte også en god del telefonintervjuer.

8. Ferieaktiviteter

Gratis ferieaktiviteter for barn og ungdom

Bergen

Gratis Sommerferie aktivitet Hordaland idrettskrets, NFF Hordaland og NHF Region Vest	Summer activity Hordaland sports association, Soccer- and handball association Free of charge!
<p style="text-align: center;">Hvor og når:</p> <p>Oppmøte ved Idrettens Hus (Kniksens plass 3), baksiden av Brann Stadion ved Stadion/Kniksen barnehage og Nymark idrettsplass.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tirsdag 11. juli - Onsdag 12. juli - Tirsdag 18. juli - Onsdag 19. juli - Tirsdag 1. august - Onsdag 2. august <p style="font-size: small;">Klokken: 10.30-13.30 alle datoene. Aktivitene er utendørs uansett vær!</p>	<p style="text-align: center;">When and where:</p> <p>At Idrettens Hus (Kniksens plass 3), at the back of Brann Stadion close to Stadion/Kniksen kinder garden and Nymark sports arena.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tuesday 11th July - Wednesday 12th July - Tuesday 20th July - Wednesday 19th July - Tuesday 1st August - Wednesday 2nd August <p style="font-size: small;">At: 10.30-13.30 all the dates. The activity will be outside in any weather!</p>
<p>Deltakelse er gratis og påmelding gjøres her/Registration here:</p> <p>https://fotball.formstack.com/forms/p_melding_sommeraktivitet_2017</p> <p>Påmelding og spørsmål rettes til – Questions and registration ask: Elise.barsnes@fotball.no Tlf/Phone: 48 14 87 86</p> <p>Målgruppe: Barn og ungdommer i alderen 8-14 år</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulike typer idrettsaktivitet hver dag. Different kind of sports activity each day. • Frukt i pausen – Free fruit. • Egen lunsj medbringes – Bring your own food. 	 <p>Våre Feltarbeidere/Our Instructors:</p> <p>Maria, Guy, Anine og Felipe (ikke på bilde)</p> <p>Våre feltarbeidere hjelper elever fra innføringsklasser i Bergen og omegn å finne egnede idrettstilbud i sitt nærområde. Spør dem hvis du ønsker hjelp til å begynne i et idrettslag.</p>

Totalt hadde vi over 30 barn påmeldte stort sett alle 6 dagene. Av de som møtte opp var det mellom 10-15 personer. Vi hadde i alt tilgjengelig 4 feltarbeidere hvor det var 2-3 hver gang. Vi tror dessverre regnværet spilt inn på antall personer som møtt opp, siden det var stort sett regn alle dager av vår ferieaktivitet.

Barna som deltok på ferieaktivitetene kom fra disse bydelene;

- Flaktveit
- Laksevåg
- Loddefjord
- Fyllingsdalen
- Slettebakken

Vi skal så absolutt prøve å få til lignende ferieaktiviteter for sommeren 2018, men med noen endringer som nevnt under;

- Ha ferieaktivitetene i en uke i strekk i midten av juli.
- Ha tilbudet i minimum to bydelsområder. Kanskje en ved Idrettens hus og en i Arna.
- Ha påmelding med telefonnummer og annen kontakinfo til foreldrene
- Bindene påmelding selv om den er gratis, kanskje en form for gebyr hvis de ikke stiller uten beskjed

Stord

Vi har i år hatt fokus på aktivitet for jentene i mottaket på Stord (Heiane), spesielt de i alderen 8-18 år. Det har vært ekstra fokus på håndballaktivitet for disse jentene.

Sommerferien

Vi arrangerte i midten av juli en uke med håndballaktivitet og ballek. Vi samarbeidet med Stord håndball og fikk med 3 kvinnelige instruktører. Hele uken fikk vi være på Langeland skole, både inni i gymsalen og utendørs. Det var totalt 12 jenter som var med, i alderen 9-17 år. Ca. 5 av de eldste jentene var ikke med. 2 av jentene hadde håndball erfaring, resten hadde ikke spilt

håndball før. Hver dag var delt inn med aktivitet, lunsj og aktivitet, med ca. 4 timer hver dag. Til lunsj hadde vi smørelunsj og frukt. Den ene dagen hadde vi med to mødre, hvor den ene var med på aktivitetene og storkoste seg. Jentene var veldig begeistret for hele håndballuken og vi håper det gav dem både glede til å starte med håndballaktivitet eller idrett generelt. Alle jentene som deltok fikk velge hver sin håndball, mottaket fikk et ballnett til å ha på deling for beboerne.

Høstferien

9 av de 12 jentene som var med på håndball ferieaktiviteten var med på håndballskolen i høstferien. Dette er den ordinære håndballskolen i høstferien i regi av Stord håndball, så dette var deltakelse sammen med andre. Vi har her dekket deres deltakelse og holdt kontakten med både Stord håndball og Stord mottak (aktivitetskoordinatoren).

I etterkant av begge ferietilbudene har vi formidlet informasjon over hvor og når de ulike aldersgruppene trener. Noen av jentene ønsket å begynne, andre synes det var nok med å være med på slike tiltak. Vi håper selvsagt flere skal starte med idrettsaktivitet, 2 av jentene er nå i håndballaktivitet.

Gratis ferieaktivitet for jenter!
Stord Håndball og
NHF Region Vest.

Summer activity for girls!
Stord Handball and
Handball association West.
Free of charge!

Delta på håndballaktivitet på Stord

Hvor og når:
Langeland skole – gymnasen.

- Måndag 17 juli
- Tirsdag 18 juli
- Onsdag 19 juli
- Torsdag 20 juli (mødre inviteres til å være med)
- Fredag 21 juli

Klokken: 10.30-14.00 alle datoene.

Aktivitetene er innendørs og utendørs.

Ha med gymkler, innesko og drikkeflaske hvis mulig. Det blir håndball og ulike typer idrettsaktivitet hver dag. Instruktørene er fra Stord håndball. Gratis lunsj og frukt serveres hver dag.

For jenter i alderen 8-18 år, hvor deltakelse for jenter over 18 år avtales med Elise.

Påmelding og spørsmål rettes til:
Elise.barsnes@handball.no
Tlf: 48 14 87 86

Deltakelse er gratis!

When and where:
Langeland school – sports hall.

- Monday 17th July
- Tuesday 18th July
- Wednesday 19th July
- Thursday 20th July (mothers can join the activity if they can)
- Friday 21st July

At: 10.30-14.00 all the days.

The activity will be indoor and outdoor.

Bring indoor activity clothes, shoes, and a water bottle if possible. Handball and different kind of sports activity each day. Instructors from Stord Handball. Free lunch and fruits each day.

For girls 8-18 years, if older than 18 contact Elise before registration.

Registration and questions:
Elise.barsnes@handball.no
Phone: 48 14 87 86

The participation is free of charge!

Jenter 9år
Rackethallen
Onsdag kl. 16.30-17.30
Leivvik/Langeland fødte i 2008.

Hovudtrener
Marle Wirum
Mob: 92424107
Trener
Terje Tvedten
Mob: 92810559

Oppmann
Marine Engelsen Spratt
Mob: 92615859

Jenter 10år
Rackethallen
Torsdag kl. 17.00-18.30
Leivvik/Langeland fødte i 2007.

Hovudtrener
Gunnhild Hauge
Mob: 90851117
Trener
Siri Ejliland Vik
Mob: 47303438

Oppmann
Ina Blåra Valvatna
Mob: 90731606

Jenter 11år
Rackethallen
Tirsdag kl. 15.30-17.00
Gamlehallen
Onsdag kl. 17.30-19.00

Litlaba/Langeland, fødte i 2006.

Hovudtrener
Frøde Bekkenes
Mob: 46424058
Trener
Jonunn Aspen
Mob: 41529689

Oppmann
Monica Ann Skår
Mob: 47848655

Jenter 14år
Nyehallen Mandag
kl. 15.00-16.30

Nordbygdo Onsdag
kl. 19.30-21.00

Rackethallen Torsdag
kl. 18.30-20.00

Jenter fødte i 2003.

Hovudtrener: Jakob Saghaug
Mob: 93801236
Trener
Ingelin Havn
Mob: 94195600
Anita Hammerstrand
Mob: 91166240

Oppmann:
Hege Våmarveit
Mob: 41108775

Jenter 13år
Gamlehallen Tirsdag
kl. 18.00-20.00

Nordbygdo Torsdag
kl. 16.00-19.30

Gamlehallen Fredag kl.
16.00-17.30

Leivvik/Langeland/Tjednall o. fødte i 2004.

Hovudtrener Aksel Sæther
Mob: 97556014

Trener Terje Tvedten
Mob: 92810559

Oppmann
Tonje Aamol Haga
Mob: 98814949

Jenter 12år
Rackethallen Onsdag kl.
17.30-18.30

Gamlehallen Fredag kl.
17.30-19.00

Leivvik/Langeland, fødte i 2005.

Hovudtrener
John Andersson
Mob: 93890259

Oppmann
Line Sølthaim
Mob: 93456895

Jenter 16- og 18år
Nyehallen – Mandag kl. 19.00-20.30
Nyehallen – Onsdag kl. 15.00-16.30 (J18 kl. 19.30-21.00)
Nyehallen – Fredag kl. 15.30-17.00

*J16 – Lag for jenter fødte i 2001
J18 – Lag for jenter fødte i 1999/2000*

Hovudtrener J16: TBA **Oppmann:** Eva Litlaba, Mob: 99019632
Hovudtrener J18: Tor Christian Sæbe, Mob: 97021144
Oppmann: TBA

Damelaget 5.div
Fittjar kultur- og idrettsbygg
Tirsdays kl. 20.00

Rackethallen, Vikhaugane
Torsdays kl. 19.00.

Hovudtrener: Trond Arnevik, Mob: 46623899

Elise Barsnes, Idrettens hus
Tlf: 48148786
e-post: elise.barsnes@handball.no

Florø

Håndballskole for barn og ungdommer i slutten av sommeren og i høstferien. Florø håndball gjør et meget godt arbeid for mottaket og nyankomne til kommunene generelt. De har gode samarbeid med både frivillige organisasjoner og kommunen sine tjenester. Vi har i år hjulpet dem med utstyr og støtte til deres Fargerike turneringer og sommerferieaktiviteter.

9. Mottakssamarbeid

Hva ønsker vi å hjelpe beboere i mottakssenter med?

- Arbeide for å skape et godt kontaktnettverk mellom mottaket og idretten i nærområdet
- Være et kontaktpunkt for mottakene ut mot idrettslagene
- Formidle ønsket kontaktinformasjon
- Bidra til at aktivitetsdager og arrangementer arrangeres for eller i samarbeid med beboer på mottak. Aktivitetsdager kan også deles inn for kvinner og menn om dette er ønskelig.
- Holde temakvelder for beboere på mottak som omhandler idrettsinformasjon og hva et idrettslag i Norge er – Inkluderingsidrettskveld
- Bidra til at beboere i mottak skal kunne få tilgang til å delta på idrettsaktiviteter på lik linje med andre i Norge
- Bidra med aktivitetsmidler og utstyr til enkelttiltak eller personer som bor på mottak
- Tilrettelagte aktivitetstimer for jente- og kvinnegrupper
- Transportstøtte i enkelte tilfeller hvor dette trengs (for eksempel. Busskort)

Vi har gjennom hele året arbeidet med punktene over, det blir mye informasjonsutsendelse og kommunikasjon med mottakene. Vi har på alle de tre gjenværende mottakene i Hordaland gode kontakter både med ledere og aktivitetskoordinatorer, i Sogn og Fjordane har vi kontakt gjennom idrettslag på to av dem.

Vi tilbyr også mottakene i Hordaland og Region Vest å bestille en informasjons- og inkluderingspakke for deres mottak, et gratis tilbud fra Hordaland idrettskrets for å kunne skape forståelse for norsk idrett og hvilke tilbud som eksisterer i Hordaland og nær deres mottak. Dette bestilles hos undertegnede og kan også være på dagtid. Vi har enda ikke lyktes med å få til slike møter, mye grunnet det er vanskelig å få voksne til å møte. Vi ser det er viktig å få slikt til i sammenheng med andre, gjerne obligatoriske møter på mottakene. Dette håper vi å få til tidlig i 2018.

Hva har vi gjennomført i 2017

Gjennom hele året har vi jevnlig sendt informasjon til mottakene i Hordaland og noe til dem i Region Vest. Men vi må påpeke at få av dem responderer på alt vi sender, men vi føler det er viktig å informere. De vi har best kontakt med dette året er:

- Litlabø mottak (EMA) med Marita Nysæter
- Heiane mottak med Helga Kyvik og Ingvild Sjo
- Arna mottak med Tonni Helland Hansen
- Vi har kontakt med Flora mottak gjennom Florø Håndball

Vi har tilbudt alle mottakene å ha en informasjonskveld/inkluderingsidrettskveld. Det vi dessverre opplever er at mottakene er sær positive til dette, men det blir aldri gjennomført.

Voss mottak og nybosetting av beboerne på mottaket

Vi har samarbeidet med både Voss mottak, Voss Røde Kors og Voss fotball for å inkludere beboerne på mottaket i idrettsaktivitet. Blant annet har det vært støtte til cup deltakelse, halleie og noe utstyr. I april 2017 ble mottaket nedlagt og de fleste av beboerne ble bosatt på Voss. De har vært med på ulike cuper gjennom året, så har de hatt treninger i idrettshallen på Voss som vi har vært med å dekke. Her er det veldig mange menn og unge gutter med lav betalingssevne, så sammen med de nevnte samarbeidspartnerne er vi med å støtte dem økonomisk.

Ferieaktiviteter for beboere i mottak

Som nevnt i tidligere kapittel om ferieaktiviteter har vi vært med å arrangere og finansiert ferieaktiviteter for jenter tilknyttet Stord mottak.

Idrettsdeltakelse i romjulen

Før jul sendte vi beskjed ut til alle tre mottakene i Hordaland om at vi kan være med å hjelpe beboere på mottak med å delta på idrettsturneringer i romjulen. Vi kontaktet også noen av idrettslagene for å høre hva som var av romjulscuper. Mottakene svarte at noen beboere ønsket å være med, men tilbakemeldinger fra to av mottakene kom sent så at vi fikk dem ikke med, dette var voksne menn.

De vi har hjulpet er to ungdommer som kommer fra familie som har fått avslag, dermed står med meget svak økonomi. Vi har støttet dem med innendørs treningssko, leggeskyttere og betaling til turneringsdeltagelsen.

Informasjonsmøte om idretten på mottakene

Vi har hatt et slikt møte for deler av beboerne på Stord mottak gjennom aktivitetdagen på Stord. Vi skulle også i vår hatt for to enslige mottak, men her fikk de god oppfølging av idrettslagene i nærområdet og det ble dermed ikke noe av. Det er jo like flott for beboerne at idrettslagene gjennomfører dette, så det ser vi som positivt.

Arna mottak

14. desember møte med ungdommer i alderen 12-18 år på Arna mottak. Her var det 13 av 18 ungdommer som kom. Halvparten av de er aktive i fotballaktivitet og svømming, men mange av de ønsker flere og/eller andre idretter. Vi gikk igjennom alle idrettene som er i Arna- og Åsane området, hvor hver enkelt fikk notere ned hva de ønsker å drive med. sammen med feltarbeideren på Ytre Arna skole skal vi da hjelpe dem ut i de ulike idrettsaktivitetene og hjelpe dem med evt. utstyr, kontingenter og transportkostnader. Noen av aktivitetene barna ønsker er ikke mulig i deres område, bordtennis og volleyball er blant idrettsaktivitetene som ønskes. Feltarbeiderne skal nå arbeide med å få jentene og guttene ut i ønsket idrettsaktivitet.

Idrettstilbud nærmest Arna mottak

<p>Ytre Arna</p> <ul style="list-style-type: none">• Arna-Bjørnar<ul style="list-style-type: none">• Fotball• Bergen <u>kickboxing</u> (avd. Arna) • Gullfjell IL = Ski (Indre Arna)	<p>Arna</p> <ul style="list-style-type: none">• Arna-Bjørnar (Arna allianseidrettslag) = Fotball• Bjørnar = Håndball• Arna Turn- og idrettslag<ul style="list-style-type: none">• Turn• Friluftsliv, tur og hytter• IL Fri = Friidrett• Arna <u>sykleklubb</u>• Arna Karateklubb• Arna svømme og livredningsklubb• Bergen Castingklubb = Sportsfiske
---	---

10. Arbeid med målgruppen voksne

Samarbeid med Voksenopplæringen, NAV og Flyktningetjenesten

Vi hadde møte med to av kontaktlærere for unge voksne på NAV Bergen i april. For å kartlegge hva vi evt. kan hjelpe deres elever med. Det er nærmere 700 elever på Nygård skole, hvor ca. 200 er i alderen 18-25 år. Det er gjerne disse som trenger ekstra støtte for å komme ut i idrettsaktivitet. Det er et ønske fra dem med en feltarbeider ut til deres elever. Dessverre kan vi ikke starte opp med det før vi har både feltarbeider og midler på plass til voksne. Det vi har avtalt er å sammen se på enkeltsaker vi kan hjelpe med, utveksle erfaringer og holde kontakten for videre samarbeid. I november og desember i år hadde vi avtalt 4 møter i ulike klasser på Nygård skole. Hvor vi skulle ha et informasjonsmøte om idretten i Bergen på ca. en time i hver klasse. Grunnet stor pågang på skolen har de flyttet møtene til januar 2018.

Både på Stord, Voss og Os har vi alt opprettet gode samarbeid og har gjennomført aktivitetstiltak for deres elever/deltakere.

Aktivitetsdag for voksne

Som nevnt under kapittelet om Aktivitetsdager har vi arrangert mindre aktivitetsdager i samarbeid med andre aktivitetsdager eller alene. Vi skulle hatt en egen aktivitetsdag for voksne tilknyttet introduksjonsprogrammer i Bergen, Askøy og Fjell, på Sotra i november. Grunnet feil på booking av hall har vi måtte utsette den til 2018, hvor dagen trolig blir holdt i februar.

Informasjonsmøte om idretten i Bergen

Vi hadde 29. november et informasjonsmøte om idretten i Bergen på norsk og arabisk. Dette var vårt første informasjonsmøte der vi også tolker til et annet språk i både presentasjonen og muntlig, hvor 15 personer deltok.

Vi har hatt en UIB student hos oss som tar bachelor i kommunikasjon, hun har også en master i arabisk og er opprinnelig fra Palestina. Hun hadde sin praksistid hovedsakelig hos Klubbutvikler inkludering og fikk være med å arrangere denne informasjonskveldene. All informasjon ble gitt på norsk og arabisk, samt presentasjonen var også oversatt. Dette synes deltakerne var veldig kjekt, da mange kunne lite norsk og forsto mer av informasjonen og ønsket å stille spørsmål når det kunne tolkes. Det var en aktiv gruppe, hvor alle ønsket hjelp til å komme ut i ulike aktiviteter. Deltakerne var mest menn, men med fire kvinner, hvor det var en mor med sine 3 døtre. Veldig spennende å arrangere et slikt informasjonsmøte, dette kommer vi til å gjøre igjen og kanskje tilby flere steder.

Roller i et idrettslag الأدوار في النادي الرياضي

- Styremedlemmer & Leder
- Trener & assistenttrener
- Lagleder & materialforvalter
- Dommer
- Hall- og utstyrsansvarlig
- Økonomiansvarlig
- Arbeider med ulike grupper, for eksempel. ungdomsgruppen
- Cup, stevner og arrangement
- Transport
- Dugnad
- Foreldrekontakt & sosialt ansvarlig
- Komme å se på treninger, kamper og turneringer

- مدراء وأعضاء مجلس إدارة
- مدربين ومساعدتي مدربين
- قائد فريق ومدیر معدات
- حكم
- مدير قاعة ومعالجاتها
- أمين صندوق
- مسؤول اجتماعي (التواصل مع الأهل)
- مسؤول عن الفعاليات والمباريات
- عمال في مختلف المجالات والمجموعات
- مجموعة الشباب/مجال النقل/العزل التطوعي
- متفرجين؛ سواء على التدريب الرياضي أو على الألعاب الرياضية والبطولات.

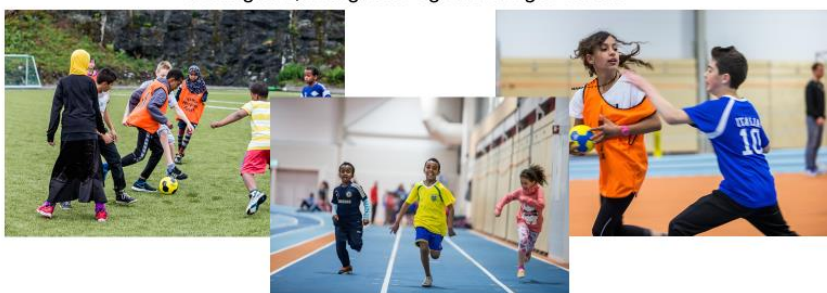

11. Presentasjoner vi har holdt

Vi har gjennom året holdt presentasjoner for ulike samarbeidspartnere. Det gjennomgående temaet for presentasjonene er idrett, inkludering, integrering og hvordan få med alle. Vi tilbyr alltid våre samarbeidspartnere å holde innlegg på ulike samlinger vi deltar på. Vi skulle gjerne sett at både idrettsråd, kommuner, fylkeskommunen og frivillige organisasjoner brukte oss mer, for vi ønsker så gjerne å dele våre og andres erfaringer videre. Under forteller vi kort om hver presentasjon vi har holdt i år, sammen med noen bilder og/eller foiler fra presentasjonen.

Inkludering og mangfold i idretten i Hordaland

Idrettsglede, muligheter og utfordringer for alle

Redd Barna – Inkludering av enslige mindreårige, 15. mars

Redd Barna Bergen hadde i vinteren en samling på Litteraturhuset i Bergen hvor inkludering og integrering av enslige mindreårige sto i fokus. Her ble vi spurt i forkant om å holde en presentasjon og idrett, inkludering og enslige mindreårige. Sammen med 7 andre foredragsholdere. Vi fikk også høre innlegg fra brukerperspektivet, hvor blant annet en gutt forklarte hvor viktig hans arbeidspraksis hadde vært for utvikling av språket og følelsen av mestring, han påpekte at arbeidspraksis bør være viktigere enn språklære, for i arbeid lærer man språket mye bedre enn på skolebenken!

Utekontakten presenterte et spennende foredrag om hvordan de arbeider med språkpraksis og jobb praksis, dette er et prosjekt vi håper kanskje å få idrettslag involvert i. Hva er egentlig en verger og dens arbeid? Dette burde så absolutt blitt satt på dagsorden i flere sammenhenger, da mange idrettslag har møtt på flere utfordringer ved deltakelse av barn/ungdommer med verger som ikke vil signere eller godkjenne at de driver med idrettsaktivitet.

Idrett og enslige mindreårige (EMA)

Utfordringer ved deltakelse i idrettsaktivitet for EMA

- Økonomi og utstyr
- Kvalitet og ferdighetsnivå
 - Den idrettsferfaringen de har fra sitt hjemland vs den de møter i Norge
- Miljø og alder
 - Finne seg til rette i laget som har vært sammen i mange år
- Mestringsfølelse
- Idrettsklubber og kunnskap til regler, overganger, økonomiske barrierer
- Verge – signaturer og dokumentasjon

Håndballworkshop under NHF RV sin Klubbkonferansen 2017, 29. april

Deltakere, representanter fra håndballklubber:

- Askøy håndball
- Sandane håndball (mottak)
- IL Bjørn (mottak)
- Fyllingsdalen
- Odda (hadde mottak)
- Gneist / Ny-Krohnborg, klubb og styrerepresentant

Vi hadde en time hvor vi gikk igjennom inkluderingsarbeidet hos NHF RV og hva vi kan hjelpe klubbene med. Så delte alle deltakerne sine erfaringer og utfordringer, det som ofte gikk igjen var når nye spillere hadde lite håndballerfaring, hvordan løser vi det. vi snakket også en god del om støtteordninger og søknadsskriving. Klubb utvikler inkludering har i ettertid prøvd å følge opp de klubbene som har vært interessert, med varierende hell. Vi skulle gjerne sett at vi fikk til et bedre samarbeid med klubbene som kommer fra Sogn og Fjordane, spesielt her Sandane og IL Bjørn.

Voss: Inkluderingsmøteplass og møte med Folkehelsekoordinator i kommunen, juni

I begynnelsen av juni var vi på Voss for å få til to Inkluderingsmøteplass på Voss i regi av Voss Røde kors og Voss kommune, med Kristina Finne. Her var idrettslag, frivillige organisasjoner og ansatte fra kommunen representert. Her holdt Klubb utvikler inkludering, Kristina Finne og Flyktingetjenesten innlegg, pluss en kvinne som kom til Voss for få år siden og fortalte om hennes erfaringer. En riktig flott møteplass, med mange ulike representanter.

Meland kommune – Kick Off for Idrettskontakter, 8 juni

Deltakerne representerte alt fra idrettslag, helselag, kor, korps, Røde Kors, velforeninger, interesseorganisasjoner, ungdomsråd og eldreråd. Det var også invitert ansatte i ulike kommunale tjenester som barnevern, Nav, Flyktingetjenesten, helsestasjoner, PPT, psykisk helse etc. Det var godt over 50 personer til stede denne ettermiddagen.

Ønsker her var at alle skal bli informert om at det finnes inkluderingskontakter i organisasjonene og at inkluderingskontaktene får møte de ulike tjenestene og bli kjent med dem. Ikke minst ønsket Meland kommune og idrettsrådet i Meland at de skulle kjenne til hvilket arbeid vi i Hordaland idrettskrets med flere, skal kunne hjelpe dem med. Vi var fire ulike foredragsholdere med tema innen psykologi, inkludering og idrett, det å være på flukt og idrettsdeltakelse for personer med funksjonsnedsettelse. En flott temakveld og møteplass, slik hver kommune burde gjøre det!

Får vi alle med?

Å sikre deltakelse for alle i idrettsaktivitet:

- Tydelig
- Lavterskeltilbud
- Noe for alle aldersgrupper
- Økonomi (kontingent, cup, kamper...)
- Utstyr
- Dugnad
- Tilrettelegging for personer med funksjonsnedsettelse
- Sikre gode verdier og holdninger (samt forebygge)

Vi har alle et ansvar!

Temakveld idrettsrådet på Stord, 13 september

En temakveld i regi av Idrettsrådet for alle idrettslagene på Stord og kommune representanter. Det var en temakveld med inkludering, folkehelse og rent idrettslag var temaene. Det kom over 20 personer, men dessverre var ikke alle idrettslagene representert.

Presentasjonene:

- Tove Vikanes Agdestein, Stord kommune – Folkehelse på Stord
- Nina Louise Langeland, Frivillighetstjenesten – Bua/Buo
- Elise Barsnes, Hordaland idrettskrets m.f. – Inkludering i idretten
- Anne-Kristine Aas, Hordaland idrettskrets – Rent idrettslag og utøvere

Informasjonsmøte: Idrett på Stord for Introduksjonsklassen, september

I sammenheng med aktivitetsdagen på Stord 21. september arrangerte vi før aktiviteten for de voksne et informasjonsmøte om idretten på Stord. Det var ca. 20 voksne menn og kvinner samlet for informasjon om. Dette informasjonsmøte ble holdt av en av våre Feltarbeidere. Her fikk vi mange spørsmål underveis og både deltakerne og deres lærere synes det var viktig og spennende informasjon som de selv har savnet.

Høyskolen på Vestlandet, studentsamling på Idrettens hus, 26 oktober

Hvert år kommer Idrettslinjeklassen fra Høyskolen på besøk for å høre om Hordaland idrettskrets sitt arbeid. Det er ca. 5 ulike presentasjoner, hvor inkludering i idretten er en av dem. 25. oktober var ca. 20 elever samlet for

Idrettsrådskonferansen, 4. november

Her var alle idrettsrådene i Hordaland samlet, en del fra idrettens hus, kommune representanter og fylkeskommunen. Det var flott å kunne presentere hva vi arbeider med og kan hjelpe idretten og andre med. Det er viktig at idrettsrådene kjenner til vårt arbeid og samarbeider med oss.

Hva må Idrettsrådene tenke på?

- Kjenne til arbeidet som Klubb utvikler Inkludering gjør
- Oppfordre idrettslag til å ha Inkluderingsidrettskveld, som setter fokus på idrett, inkludering og mangfold!
- Arrangere inkluderingsmøteplass(er) sammen med Klubb utvikler Inkludering
- Inviterer Klubb utvikler Inkludering til å holde innlegg på samlinger i regi av Idrettsrådet
- Kjenne til ulike støtteordninger som er relevante for idrettslagene
 - Kommunene & Bufdir midler!

Bergen kommune, erfaringer med flyktninger og lavinntektsfamilier, 23. november

Presentasjon av hvordan Bergen kommune arbeider med bosetting og innvandrere. Her var det samlet noen frivillige aktører som arbeider med integrering og inkludering av innvandrere og familier i lavinnteksgruppene. Vi presenterte alle våre arbeid og diskuterte ulike tema i gruppeoppgaver for å komme frem til gode ideer til Familiens hus prosjektet til Bergen kommune.

Inkluderings tiltak hos idrettslag

- Sommerferieaktiviteter (lavterskel, nye medlemmer, så å si gratis)
- [Inkluderingsfondet](#)
- Miljøkassen/miljørommet – utstyrsrom (Bua)
- Internasjonal mat i kiosksalg
- JR kontakter
- Mødregruppe trener samtidig som barna - Lavterskel
- Kjøreordninger
- Tirsdagscafe
- Fargerik turnering (sammen i idrettslaget)
- Ut på tur!
- Informasjonsmateriale på ulike språk
- Sosialt ansvarlig i lag

NIF Erfaringsamling for Idrettskretser og Idrettsråd i Norge, Oslo 30. november

Her var Klubb utvikler inkludering med for å presentere vårt arbeid i Hordaland. det var ulike representanter fra idrettsråd og idrettskretser i hele Norge. Spennende å høre de ulike prosjektene og tiltakene som gjøres, samt skape nye kontakter. En flott møteplass arrangert av Sverre Aarsand i NIF, slike burde det vært flere av.

12. Kurs, konferanser og møteplasser

Å ha mange møteplasser hvor erfaringsutveksling og informasjonsformidling om innvandrere og inkludering er særs viktig. Å delta på slike kurs, konferanser og møteplasser gir oss alle mer erfaring, forståelse og perspektiv på arbeidet. Klubbutvikler Inkludering deltar på det som er relevant og mulig, nettopp for å tilegne ny og oppdatert kunnskap innen temaet. Under presenterer vi noen av de vi har vært på i 2017.

Bergen Bidrar (Bergen kommune)

Opprettet i 2015 som en aktiv informasjonskanal i arbeidet med inkludering av flyktninger i Bergen. Et kontaktsenter for henvendelse om utleie av bolig og frivillig arbeid knyttet til flyktninger. Vi har deltatt på en møteplass i 2017. Her var vi ca. 16 representanter fra ulike frivillige organisasjoner og to fra idretten. Vi presenterte alle våre arbeid, hvilke aktivitetstiltak vi har og hvilke erfaringer vi har gjort oss. Etter møte sendte vi informasjon om oss som kan deles i de riktige kanalene i Bergen kommune.

Flyktningehelsedagen Bergen kommune, 27 april

Den årlige samlingen for flyktningenes helsesituasjon i Bergen og Norge generelt. En samling av ulike foredragsholdere som arbeider med flyktninger/innvandrere i ulike settinger, både kommunalt, privat og gjennom det frivillige. En fin samling for å sette fokus på flyktnings situasjonen; hva vi kan gjøre, hvordan vi kan samarbeide og ikke minst hva som er viktig spesielt i Bergen.

Planlegging av inkludering- og integreringsplan for Bergen kommune, 27. april

Samling av personer fra flere ulike frivillige organisasjoner for å diskutere tema og spørsmål rundt inkludering- og integreringsplanene for Bergen kommune kommende periode. Delt inn i ulike grupper hvor et tema (bolig, idrett, arbeid ect.) per gruppe og samling på ca. 20 minutter. Vi kom alle med innspill og gode diskusjoner til hvert tema, hvor en representant fra kommunene noterte ned alt per gruppe. En veldig givende og spennende arbeidsmetode.

Utenforskap og fattigdom, kirkens bymisjon, 9 juni

Kirkens Bymisjon feirer 20 år i Bergen, hvor de til denne konferansen inviterte fagfolk, politikere og frivillige til å delta. Her var fokuset bekjempelsen av fattigdom og sosial ekskludering. Kirkens Bymisjon har mange ulike tiltak for å inkludere alle i samfunnet og det gjør et meget godt arbeid i Bergen. Vi er heldig som får samarbeid med dem på V13 prosjektet og vi håper å kunne bidra mer inn mot voksne i 2018. Et av det beste foredragene kom fra et brukerperspektiv som forklarer hvordan det hadde vært for henne og hennes barn å vokse opp i fattigdom, og hvordan kommunene må bidra mer og takken til Kirkens Bymisjon. Det var mange gode tema presentert på en flott måte.

Stord

Innføringsklasse Stord: Møte med lærer for innføringsklassen til Stord ungdomsskole, Susan Abdulla for å kartlegge muligheter for innføringslever på Stord og Sunnhordland.

Møte med Frivillighetstjenesten, folkehelsekoordinator og idrettsrådet på Stord: Hva og hvordan vi kan arbeide for å styrke inkluderingen av nybosatte, beboere i mottakene og barn- og ungdommer fra lavinntektsfamilier. Mye erfaringsutveksling og tiltak vi alle kan jobbe videre med, ikke minst hva Klubbutvikler inkludering kan bidra med på Stord.

13. I media – Avisoppslag

14 idrettsgrener og flere titalls språk
FORENT I IDRETT

De sliter gjerne med å kommunisere gjennom språk, men på idrettsbanen er språkbarrieren vanskelig å få øye på.

STEFFEN OPHEIM
 steffen.opheim@ba.no

LEIKVANG: - Flakker de litt med blikket, må du slå over på engelsk, roper en lærer til rugby-instruktør Karl Frisch.

Det er mange språk og mye gestikulering når innføringsklasser i Bergen møtes til aktivitetssdag på Leikvang idrettsplass. Dette er elever som nettopp har kommet til Norge og som går på intensiv norskopplæring. Til sammen er det tolv innføringsklasser i Bergen.

- Jeg har 22 elever som snakker ni forskjellige språk, og det er ikke alle som snakker engelsk, så dette er veldig utfordrende. Det blir litt som i Tarzan-filmene: Me Tarzan, you Jane, forklarer lærer Alissa Birkeland fra Lynghaug skole.

I går fikk elevene hennes et pusterom fra språkopplæring i klasserommet, undervisningen var flyttet til idrettsbanen. På initiativ fra Hordaland idrettskrets fikk elevene prøve ut 14 forskjellige idretter. Målet er å gjøre idretten tilgjengelig for alle, og øke inkluderingen. Derfor er også utvalgte ordinære klasser invitert med.

- Vi jobber for å inkludere alle i idretten, uavhengig av bakgrunn, bagasje eller hvor bevidst deres foreldre er, sier Elise Barsnes, klubbutvikler i idrettskretsen.

TØFFE TAK: Litauske Nedas (13) og syriske Mohammed Helevi (16) duellerer på Rugby-banen. De er inne i sitt første skoleår i Norge – nærmere bestemt på Hop ungdomsskole.

FOTO: ARNE RISTESUND

HØYDEHOPP: Kwanjira Deenam (15) fra Lynghaug skole går langt over listen i høydehopp.

KOSTE SEG: Rothaugen-elevene Nicolas Hannestad Kristiansen (13) og Trym Thoresen (13) prøvde rugby for første gang.

FULL INNSATS: Det er lek og moro – men også fullt alvor når det står på.

2017 - Bergensavisen Fordeby 75.10.17

3. Bergensavisen (BA). artikkel om aktivitetssdagen 14. juni

I FART: Edgar Ontko (i blå) snaker for det meste engelsk. Men i stafsett er ikke språket noe hindring.

I SPANSET: Abdullah Waha (i blå) tar seg selv og flyg over hinderet med god margin.

TRENER: Abdullah trener balanse i idrettshallen. Av diettene har folk prøvd, liksom han spesielt godt gymnastikk.

ARMANGRAN: Det er kanskje å organisere aktivisering, men Elise Baranes (i vest) og Abdallah Waha har fått kontakt.

SAMLAI IDRETTSHALLEN: Torv Tvede viser elevene fra BA ved Voss ungdomsskule kortvis de skal hoppe over det gamle hinderet. – Det er veldig å strekke ut tofta, forsker han. Fyrtårn halldet av dagen var 57 eldove innom posten hans.

Saman gjennom idretten

I Bergen har innvandrarar vorte inkluderte gjennom aktivitetstidagane i mange år. No har fenomenet kome til Voss.

– For det fysiske skal me tenkje i idrettshallen. Det er viktig.

Yngste inkludering
Kjartan har vorte inkludert i idrettsaktivitetar gjennom å delta på aktivitetstidagane i idrettshallen. Han har vorte inkludert i idrettsaktivitetar gjennom å delta på aktivitetstidagane i idrettshallen. Han har vorte inkludert i idrettsaktivitetar gjennom å delta på aktivitetstidagane i idrettshallen.

Siri Fladundano
Siri Fladundano er ein av dei som har vorte inkludert i idrettsaktivitetar gjennom å delta på aktivitetstidagane i idrettshallen.

Willebrord
Willebrord er ein av dei som har vorte inkludert i idrettsaktivitetar gjennom å delta på aktivitetstidagane i idrettshallen.

Yngste inkludering
Kjartan har vorte inkludert i idrettsaktivitetar gjennom å delta på aktivitetstidagane i idrettshallen. Han har vorte inkludert i idrettsaktivitetar gjennom å delta på aktivitetstidagane i idrettshallen. Han har vorte inkludert i idrettsaktivitetar gjennom å delta på aktivitetstidagane i idrettshallen.

FULL KLAFF: Idrettsdagen opna også for at Stord-ungdom fekk prøva aktivitet som enno ikkje har fått skikkeleg fotfeste i lokalidretten. Her er Andreas Siebe Toft i aksjon i cricket, medan Galzar frå Afghanistan er instruktør. FOTO: MARIUS KNUTSEN

Skapar kontakt gjennom idretten

– Me vil at flest mogleg skal få oppleve idrettsglede og føla seg inkluderte, seier Elise Barsnes. I går styrte den tidlegare Stord-keeperen idrettskretsen sin aktivitetsdag på Vikahaugane.

– Viktigast med denne dagen er faktisk å få gjort det lokale idrettstilbodet kjent for innvandrarar til kommunen. Difor er såkalla innføringsklassar viktigaste målgruppa for oss, seier Barsnes.

Til idrettsdagen på Vikahaugane hadde idrettskretsen særskilt invitert klassar frå Langeland skule, Leirvik skule og Stord ungdomsskule.

– I tillegg til innføringsklassar hadde me også med andre klassar, nettopp for å blanda

STOR STEMNING: Også engasjementet ved sidelinja var upåklageleg.

FOTO: MARIUS KNUTSEN

elevar og på den måten skapa kontaktar elevar imellom, fortel Barsnes som tidlegare har gjennomført tilsvarande idrettsdagar både i Bergen og på Voss.

Vinn-vinn

Barsnes legg ikkje skjul på at det ideelle er om dei forskjellige idrettslag og grupper kan stilla med sine instruktørar denne dagen.

– Absolutt. Men all den tid arrangementet går av stabelen på dagtid så kan det by på vanskar. På Stord stilte fotball-, friidrett- og orienteringsgruppene med eigne instruktørar. Desse fekk då presentert seg og sin aktivitet som dei ville. For å få med også andre lokale idrettslege aktivitetar fekk me hjelp av idrettslinja ved Stord vidaregåande skule. Elevane der fekk då trening i å presentera og rettleia. På den måten vart det ein vinn-vinn-situasjon, seier Barsnes.

► Jarle Kaldråstøyl

jarle@sunnhordland.no

14. Regnskap for arbeidet 2017

Hva har tilskuddene konkret blitt brukt til?

NB; Tallene er rundet opp og ned for å få et rundt beløp, beløpene er per 100-lapper og noe er estimert ut fra andre totalutgifter. Vi mangler oppdateringer på noen, disse vil komme mot slutten av januar.

Inkluderingsarbeidet 2017	Utgifter	Kommentarer til utgiftspostene
Klubbesøk og klubb utviklingsarbeid (Idrettslag=klubb i denne sammenheng)	150 000,-	20 000 – 25 000,- per klubb. Totalsummen tas ikke med her, dette er et estimert beløp i henhold til de klubber vi arbeider ekstra med i henhold til inkluderingsarbeidet. Dette er da totalen for HIK, NFF H og NHF RV sitt kvalitets- og klubbhusarbeid. Klubber som; SK Trane, SK Djerv, Ny-Krohnborg, Årstad, Olsvik IL, Kjøkkelvik IL, IL Solid, Stord IL, Nordhordland ballklubb, IL Kvernbit,
Inkluderingsidrettskveld og inkluderingsmøteplasser	50 000,-	Både oppfølging, klubbstøtte og arbeidet med selve møteplassene. En møteplass/inkluderingsidrettskveld er satt til ca. 3 timer. Det brukes mellom 2-5 dager med forarbeid og etterarbeid med disse tiltakene.
Informasjons materielle	?	NIF, NFF og NHF brosjyrer som deles ut, pluss egenproduserte hefter og informasjon.
Reise utgifter	?	I forbindelse med inkluderingstiltak
Feltarbeidervirksomheten	250 000,- Ikke helt på plass enda!	Totalen for Feltarbeidervirksomheten 2016. Her er også totalen større hvis Klubb utvikler inkludering sitt arbeid i feltarbeidervirksomheten inkluderes.
Aktivitetsdager	120 000,-	Planlegging, leie, utstyr, mat, instruktører, transport ect. (Aktivitetsdagen våren 2016, Leikvang)
Instruktører	15 000,-	NB: Ikke med aktivitetsdager som er presentert i punktet over.
Utstyr * Totalt for både bosatte og beboere i mottak, for Hordaland og Region Vest.	40 000,- Ikke helt på plass enda!	<ul style="list-style-type: none"> - Håndballer ca. 200-250kr stykk *50 - Fotballer ca. 200-400kr stykk *10 - Basketballer ca. 250kr stykk *10 - Ballnett - Fargerike turneringer - Personlig utstyr som sko, klær og spesielt sportsutstyr

		NB: Her bruker vi også utstyr fra lageret vårt i blant, så den reelle summen er nok litt høyere.
Utstyr til Feltarbeidervirksomheten	8000,-	<ul style="list-style-type: none"> - Sommerferieutstyr til aktiviteter <ul style="list-style-type: none"> o Utstyrsnett, sommerleker, kjepler, stiger, ect. - Klær til feltarbeiderne med logo trykk <ul style="list-style-type: none"> o T-shirt, genser, vester
Overganger, kontingenter og medlemsutgifter	8000,- Ikke helt på plass enda!	Dette er i særskilte tilfeller hvor personene selv, idrettslagene eller andre ikke kan dekke det.
Tiltak og arbeid direkte knyttet mot mottak. NB: her er ikke utgifter for aktivitetsdager, feltarbeidervirksomhet og arbeidet Klubbutvikler inkludering gjør regnet med i summen!	<ul style="list-style-type: none"> - 6000 - 15000 - 10000 Ikke helt på plass enda!	<ul style="list-style-type: none"> - Støtte til betaling av leie på kr 2000 pr måned for januar, februar og mars. Voss mottak Lopex. Unge og voksne menn. + annet bidrag for beboerne. - Sommerferieaktivitet Stord mottak - Høstaktivitet Stord mottak, jenter
Totalt av utgifter	?	Det må oppdateres når alle utgiftene er registrert!